

GAZETA NIEPOŁOMICKA

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

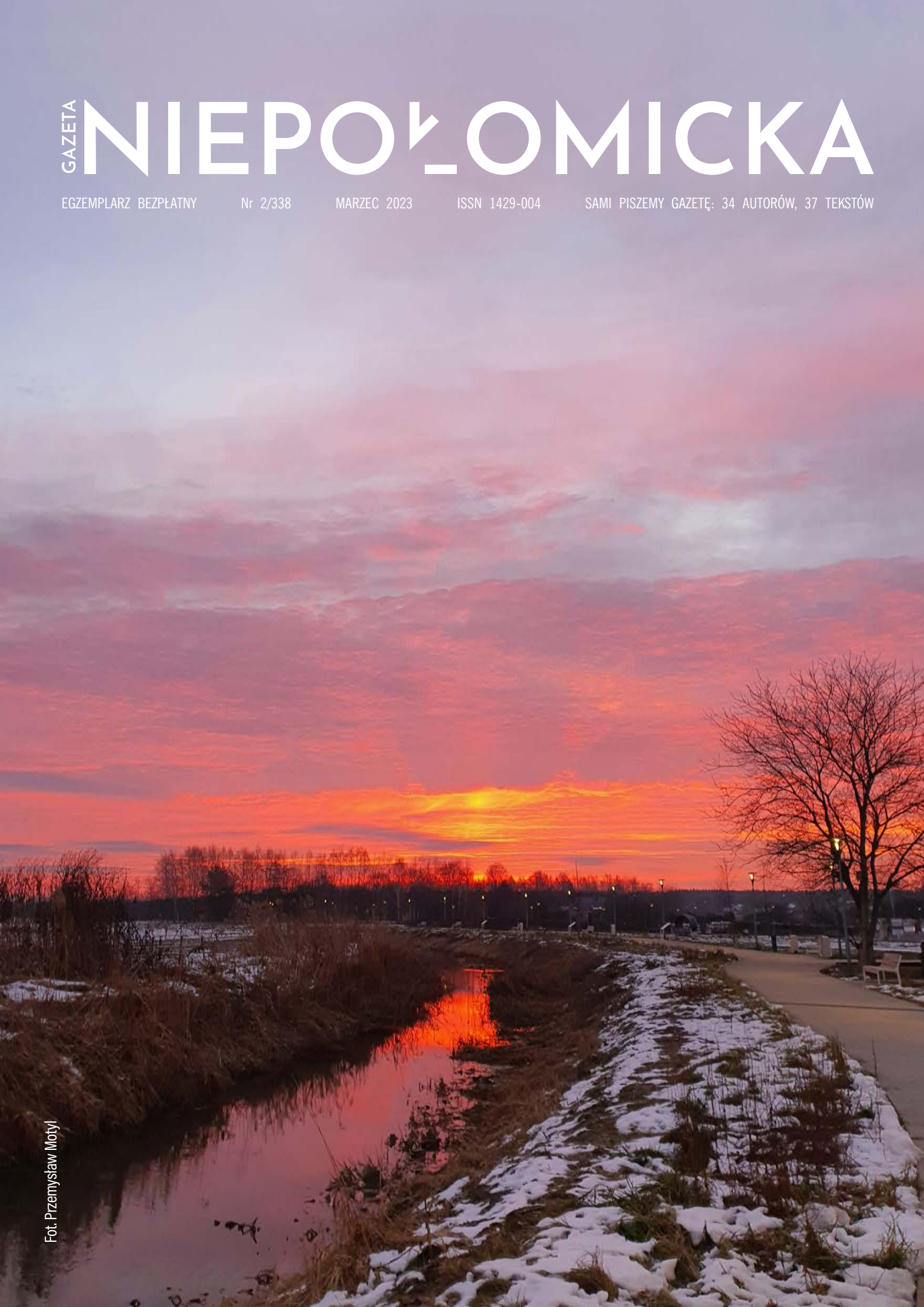
Nr 2/338

MARZEC 2023

ISSN 1429-004

SAMI PISZEMY GAZETĘ: 34 AUTORÓW, 37 TEKSTÓW

Fot. Przemysław Motyl

CZWORONOZI CZEKAJĄ NA DOBRY DOM

ADOPTUJ PUPILA!

Poszukujemy osób chętnych do adopcji
bezdolnych zwierząt.

W Schronisku Psie Pole w Raławicach
psiaki czekają na kochającego właściciela.

NUKI

GRYMAS

RARYTAS

Czworonogi są wysterylizowane, wykastrowane
i przeszły komplet szczepień

NIEPOŁOMICE

**PRZYGARNIJ PUPILA, SKONTAKTUJ SIĘ
ZE SCHRONISKIEM:**

ADOPCJE - 793 993 779

GAZETA NIEPOŁOMICKA

TEMATY MIESIĄCA

2. Rozlicz PIT w gminie Niepołomice

CZYSZTE POWIETRZE

- 4. Kopciuchy w naszej gminie
- 5. Stop-Smog realizacja projektu w gminie Niepołomice
- 6. Jak walczyć o czyste powietrze
- 6. Program Ograniczenia Niskiej emisji dla Gminy Niepołomice
- 6. Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski

ODPADY KOMUNALNE

7. Harmonogram odbioru odpadów

Z OSIEDLA ZAGRODY

10. Sprawozdanie z działalności

EDUKACJA

- 12. Rekrutacja do przedszkoli publicznych i niepublicznych
- 15. Biblioteka przedszkolaka
- 15. XX Gminny Turniej Pięknego Czytania
- 17. Bal Karnawałowy w Podłężu
- 17. Bon ton w grupie Skrzatów

18. XV Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek

19. Odblaskowa Szkoła

19. Uroczystość z okazji dnia babci i dziadka

WOLONTARIAT

20. 31 finał WOŚP w Niepołomicach

21. OffroadLovers dla Orkiestry

WYDARZENIA

22. Salon Czwartkowy z prof. Adamem Bodnarem

22. Drzewo pamięci Piotra Szczęsnego

23. Spotkanie noworoczne

23. Budynek Sokoła po remoncie

24. Niepołomice śpiewają kolędy

25. Koncert Noworoczny ZPiT Zagórzanie

SPORT

26. Tomasz Tułacz z tytułem Najlepszego Trenera Małopolski 2022 roku!

26. Ferie z Wiarusami

28. Chcę pomóc drużynie i dać z siebie wszystko

30. Obóz karate u podnóża Gorców

ZDROWIE

32. Magnez – to warto wiedzieć

ASTRONOMIA

35. Marzec 2023

36. Sensacyjne odkrycie w Wiedniu

NA FALI

37. Katarski Most

FELIETON

39. Szansa każdego pokolenia

BIBLIOTEKA

40. XIX Wielka Wymiana Książek

41. Sztuka i literatura – odkryj w sobie pasję

MUZEUM NIEPOŁOMICKIE

42. Dziewice, męczennice, święte.

Kobieta w sztuce chrześcijańskiej

GENEALOGIA

45. Jak szukać swoich przodków

HISTORIA

46. Wojenne listy do Niepołomic cz. 3

ZIOLOWO.PL ZAPRASZA NA

DZIKIE ROŚLINY JADALNE

w kuchni

SPOTKANIE AUTORSKIE I DEGUSTACJA
Z JUSTYNA PARGIEŁĄ

9 MARCA 2023 R., GODZ 18.00
ZAMEK KRÓLEWSKI W NIEPOŁOMICACH

WSTĘP WOLNY

GAZETA NIEPOŁOMICKA

www.niepolomice.eu

Nakład: 5000 egz.

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach, Plac Zwycięstwa 13, 32-005 Niepołomice

Redakcja: ul. Zamkowa 9a, 32-005 Niepołomice
tel. 12 250 94 50, faks 12 250 94 00

e-mail: joanna.kocot@niepolomice.eu

Redaktor naczelna: Joanna Kocot

Korekta: Ksenia Olkusz

Kolportaż: UMiG w Niepołomicach,

tel. 12 250 94 50

Tekstów niezamówionych redakcja nie zwraca, ponadto zastrzega sobie prawo do skracania artykułów, opatrywania ich własnym tytułem i korespondencji.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Skład: Krzysztof Biliński

Druk: Rafał Krasny Drukarnia Papillon

<https://www.drukarniapapillon.pl/>

Pismo należy do Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej.

Rozlicz PIT w gminie Niepołomice

Podatek dochodowy PIT nie trafia wyłącznie do skarbu państwa. Do każdej gminy przekazanych zostaje około 38% z podatku płaconego przez osoby fizyczne

Wbieżącym roku do naszego budżetu trafi niespełna 37 milionów złotych z podatku PIT. Ta niebagatelna suma stanowi blisko 1/5 tegorocznych wpływów gminy Niepołomice i ma bezpośrednie przełożenie na realizację potrzebnych lokalnych usług i inwestycji.

Chociaż w przypadku rozliczeń podatkowych PIT nie ma znaczenia miejsce zameldowania, najczęściej podatek ten przekazywany jest przez urząd skarbowy wyłącznie od osób zameldowanych w naszej gminie. Dzieje się tak dlatego, iż duża liczba naszych nowych mieszkańców z różnych powodów nie zmieniła miejsca zameldowania, a w składanej deklaracji podatkowej nie zaznacza miejscowości, na terenie której rzeczywiście zamieszkuje. Takie zaniechanie powoduje, że pieniądze z podatku zamiast trafiać i poprawiać jakość życia w miejscu, w którym realnie żyjemy, trafiają do gminy, z której usług faktycznie już nie korzystamy.

Ważne, aby pamiętać, że można wpisać w deklaracji podatkowej nazwę miejscowości, na terenie której żyjemy (pracujemy, mieszkamy), a nie tej, w której mamy zameldowanie. Nie trzeba mieć meldunku w miejscowości, w której przebywamy, aby wpisać ją w deklaracji PIT. Wystarczy w odpowiedniej rubryce zaznaczyć swój aktualny adres i zeznanie roczne wysłać do urzędu skarbowego w mieście, w którym faktycznie mieszkamy. W przypadku Niepołomic do Urzędu Skarbowego w Wieliczce.

Z punktu widzenia gminy jest o co walczyć, średnie wpływy od jednego podatnika szacujemy na około 1800 złotych rocznie. W przypadku 10, 100 czy 1000 osób kwota ta proporcjonalnie wzrasta.

Zachęcam – złożmy deklarację PIT zgodną z miejscem, gdzie faktycznie żyjemy, gdzie do przedszkola czy szkoły chodzą nasze dzieci. Gwarantuję, że w naszej gminie żadna złotówka nie pójdzie na marne. Przyniemy się do jeszcze lepszego rozwoju Niepołomic.

ROMAN PTAK

Burmistrz Miasta i Gminy Niepołomice

A. MIEJSCE I CEL SKŁADANIA ZEZNANIA			
9. Urząd, do którego jest adresowane zeznanie		URZĄD SKARBOWY W WIELICZCE	
10. Rodzaj formularza (zaznaczyć właściwy kwadrat): 1. złożenie zeznania 2. korekta zeznania		11. Rodzaj korekty (zaznaczyć właściwy kwadrat): 1. korekta zeznania, o której mowa w art. 81 Ordynacji podatkowej ¹⁾ 2. korekta zeznania składana w toku postępowania podatkowego w sprawie unikania opodatkowania, o której mowa w art. 81b § 1a Ordynacji podatkowej ²⁾	
B. DANE IDENTYFIKACYJNE I AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA			
B.1. DANE PODATNIKA			
12. Nazwisko	13. Pierwsze imię	Kraj	16. I. Wydzień - miesiąc - rok
15. Kraj	16. Województwo	18. Gmina NIEPOŁOMICE	
18. Gmina NIEPOŁOMICE	19. Ulica	20. Nr domu	21. Nr lokalu
22. Miejscowość		22. Miejscowość NIEPOŁOMICE	
B.2. DANE MAŁŻONKA			
24. Nazwisko	25. Pierwsze imię		26. Data urodzenia (dzień - miesiąc - rok)
27. Kraj	28. Województwo	29. Powiat	
30. Gmina	31. Ulica	32. Nr domu	33. Nr lokalu
34. Miejscowość		35. Kod pocztowy	

1) Ilekroć jest mowa o Ordynacji podatkowej, oznacza to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.).
2) W przypadku zaznaczenia w poz. 11 kwadratu nr 2 korekty składa się wraz z uzasadnieniem przyczyn korekty.

PIT-37 (08) 1/4

ROZLICZ PIT W GMINIE NIEPOŁOMICIE

KOMUNIKACJA AGLOMERACYJNA
KOSZT: 2 600 000 ZŁ

1445 OSÓB

WIELOFUNKCYJNE BOISKO W WOLI ZABIERZOWSKIEJ
KOSZT: 387 800 ZŁ

216 OSÓB

TWOJE PODATKI WRÓCĄ DO CIEBIE!

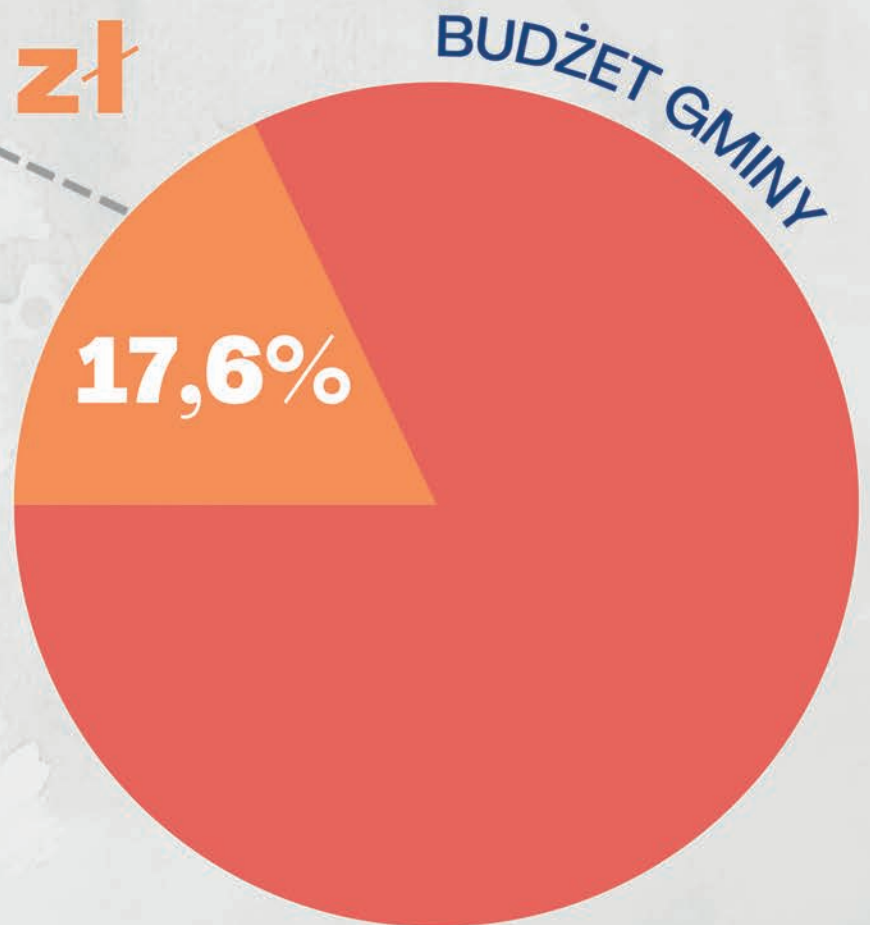
WWW.NIEPOLOMIC.EU/PIT

ROZLICZ **PIT**

W GMINIE NIEPOŁOMICE

36,9 mln zł

Wpływy Niepołomic
z PIT za 2022 rok

TU MIESZKAM
TU PŁACĘ PODATEK

Kopciuchy w naszej gminie

Można palić w kottach bezklasowych czy nie? To pytanie często do nas dociera. Zawość tej kwestii postaramy się przedstawić i jasno odpowiedzieć

Warto zacząć od wyjaśnienia, co to jest uchwała antysmogowa, bo to tutaj znajdziemy potrzebne informacje. Mianowicie jest to akt prawa miejscowego i obowiązuje wszędzie na obszarze województwa małopolskiego. Dotyczy zarówno prywatnych budynków, jak i budynków gospodarczych, szklarni oraz tuneli foliowych, lokali usługowych, zakładów przemysłowych. Wprowadzone ograniczenia obejmują instalacje, w których spalane są paliwa stałe. Dotyczą instalacji, które bezpośrednio wydzielają ciepło, przekazują ciepło do cieczy, do systemu dystrybucji gorącego powietrza lub do systemu centralnego ogrzewania.

W 2017 r. na terenie województwa małopolskiego wprowadzono w życie Uchwałę Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Obowiązywała ona wszystkie gminy na obszarze województwa, za wyjątkiem Krakowa. Kolejno, w roku 2021 r. w 6 małopolskich gminach, które wykazały chęć przyspieszenia poprawy jakości powietrza, podjęto uchwały antysmogowe, tzw. „lokalne”, w tym dla Niepołomic. Co w praktyce oznacza, że nasza gmina posiada niezależnie funkcjonującą uchwałę antysmogową i zmiany wprowadzane w małopolskiej uchwale z 2017 r. nie obejmują lokalnej uchwały. Tym samym zmiana przez Sejmik Województwa Małopolskiego w 2022 r. w małopolskiej uchwale, która wydłuża termin możliwości spalania paliw stałych w piecach pozaklasowych do kwietnia 2024 r., nie dotyczy terenu gminy Niepołomic.

Niemniej jednak podczas sesji Rady Miejskiej w Niepołomicach 9 listopada 2022 r. uchwalona została Rezolucja Rady Miejskiej w Niepołomicach skierowana do Sejmiku dotycząca podjęcia zmian w lokalnej uchwale. Rezolucja ta miała na celu wydłużenie terminu możliwości spalania paliw stałych w piecach bezklasowych do 30 kwietnia 2023 r. Ta zmiana, zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, wyłączy naszą gminę z możliwości skorzystania

z bezzwrotnych dotacji z unijnych środków regionalnych 2021-2027 na termomodernizację szkół i innych budynków publicznych. W związku z czym radni gminy Niepołomic jeszcze raz pochyłili się nad zasadnością nowo proponowanych terminów, i ostatecznie wnieśli o zaprzestanie procedowania zmian, których konsekwencje ewidentnie szkodziłyby szeroko pojętym interesom gminy i jej społeczności.

Co za tym idzie, aby rozwiązać pojawiające się wątpliwości – zgodnie z obecnym stanem prawnym obowiązują nas następujące terminy:

- Do 31 grudnia 2022 roku – wymiana pozaklasowych kotłów C.O. oraz ogrzewaczy pomieszczeń niespełniających ekoprojektu (nie dotyczy ogrzewaczy o sprawności > 80%, możliwość doposażenia w elektrofiltr).
 - Do 31 grudnia 2026 roku – wymiana kotłów 3 i 4 klasy.
 - Do 31 grudnia 2029 roku – wymiana kotłów na węgiel klasy 5 i ekoprojekt.
 - Kotły na drewno (biomasę) mogą być użytkowane do końca żywotności.
- WNIOSEK: Pałac w kopciuchu – łamiesz prawo.

Newralgiczna jest również kwestia zapisów uchwały dotyczących kominków oraz ogrzewaczy pomieszczeń. Jak wspominaliśmy w poprzednich artykułach:

- Kominki (oraz inne instalacje bezpośrednio wydzielające ciepło), których

eksploatacja rozpoczęła się przed 1 lipca 2017 r. musiały zostać dostosowane do wymogów lokalnej uchwały antysmogowej do dnia 1 stycznia 2023 r., chyba że zostało zapewnione:

- osiągnięcie sprawności cieplnej na poziomie co najmniej 80% lub
- wyposażenie instalacji w urządzenie zapewniające redukcję emisji pyłu do wartości zgodnych z ekoprojektem.
- Instalowane kominki po 1 lipca 2017 muszą spełniać wymagania ekoprojektu.
- Od 1 stycznia 2023 r. nowe kominki muszą spełnić dodatkowe wymagania: dopuszczalne są wyłącznie kominki z zamkniętą komorą spalania (zamknięta komora spalania to nie to samo, co zamknięte drzwiczki w palenisku, chodzi o konstrukcję, w której powietrze jest pobierane z zewnątrz, a nie z pomieszczenia) i wyposażone w automatyczną regulację dopływu powietrza w oparciu o pomiar temperatury spalin.

Zachęcamy do zapoznania się z analizą przygotowaną przez Instytut Technologii Paliw i Energii na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego dot. urządzeń redukujących emisję pyłów w zastosowaniu z miejscowymi ogrzewaczami pomieszczeń z uwzględnieniem zapisów uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego (link w kodzie QR - str.5).

Z uwagi na powyższe, rekomendujemy skorzystanie z programów

dofinansowujących wymianę starego pieca węglowego na ekologiczne źródło ciepła. Fundusze przeznaczone na ten cel finansowane są ze środków

krajowych lub europejskich, a termin ich wydatkowania dobiega końca. Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla gminy Niepołomice (etap 2) kończy się w II kwartale 2023 r. (program nie ma progów dochodowych), a dla programu Stop Smog planowana data końca realizacji inwestycji przypada na koniec roku 2023 (90% dofinansowania – program przeznaczony dla osób najuboższych). Po tych terminach do dyspozycji pozostanie jedynie ogólnopolski program Czyste Powietrze (kryteria dochodowe). Na chwilę obecną w celu

minimalizacji kosztów inwestycyjnych programy można ze sobą łączyć. Racionalne podejście do budżetu domowego to także korzystanie ze środków zewnętrznych, które jeszcze teraz są dostępne. Dlatego zachęcamy do kontaktu z Referatem Ochrony Powietrza Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach, gdzie ekodoradcy udzielą Państwu szczegółowych informacji (telefon kontaktowy: 12 250 94 54, 12 250 94 89).

KONRAD LEMBAS
ekodoradca, UMiG w Niepołomicach

Stop-Smog realizacja projektu w gminie Niepołomice

Program Stop-Smog skierowany jest do osób najuboższych, które posiadają stary nieefektywny kocioł węglowy, a jednocześnie nie mają możliwości jego wymiany we własnym zakresie oraz mają trudności z samodzielnym wnioskowaniem o środki finansowe. Dofinansowanie w tym programie wynosi aż 90%. Jesteśmy 4. gminą w Polsce, która podpisała umowę z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na jego realizację. Założeniem programu jest maksymalne skupienie obowiązków związanych w rozliczeniu inwestycji na barkach gminy (wyłonienie wykonawcy, nadzór inwestorski oraz rozliczenie dofinansowania). Po stronie mieszkańca (w odróżnieniu od innych programów pomocowych) leży jedynie wniesienie 10% wkładu własnego i udostępnienie nieruchomości. Program w naszej gminie podzielony jest na 3 etapy i obejmuje wykonanie prac w 140 budynkach.

W 2022 r. roku zrealizowano w ramach I etapu:

- 5 dociepleń ścian,
- 2 docieplenia stropów,
- 6 wymian nieefektywnych źródeł ciepła wraz z instalacją CO i CUW,
- 1 wymiana stolarki drzwiowej w 10 budynkach na terenie gminy Niepołomice. Łączny koszt inwestycji wyniósł 713 159,49 zł. Wyłonionymi w drodze przetargu wykonawcami w zakresie termomodernizacji była firma Arras, natomiast w zakresie wymian źródeł ciepła firma Levada.

W ubiegłym roku w ramach II etapu programu udało się podpisać również 70 umów z mieszkańcami na realizację w roku 2023 przedsięwzięć niskoemisyjnych obejmujących:

- 17 dociepleń ścian,
- 8 dociepleń stropów,
- 56 wymian nieefektywnych źródeł ciepła (kotły gazowe, kotły na biomasę

oraz pompy ciepła) wraz z instalacją CO i CUW,

- 2 wymiany stolarki drzwiowej.

Po zsumowaniu umów w ramach I i II etapu, do III etapu zostało już tylko 60 miejsc. Aktualnie w Urzędzie Miasta i Gminy w Niepołomicach prowadzony jest nabór wniosków do ostatniego etapu. Na dzień dzisiejszy 40 osób złożyło już wnioski, więc zostało 20 miejsc w programie.

Może to być ostatni dzwonek dla mieszkańców, którzy potrzebują pomocy w tym zakresie!

Wniosek należy złożyć bezpośrednio w Referacie Ochrony Powietrza, na ul. Grunwaldzkiej 11, pokój 107. Prosimy o wcześniejszy kontakt, tel. 12 250 94 54 lub 12 250 94 89, mail: ekodoradca@niepolomice.eu.

KONRAD LEMBAS
ekodoradca, UMiG w Niepołomicach

Jak walczymy o czyste powietrze

Arkadiusz Gliński

ekodoradca, UMiG w Niepołomicach

Jednym z najważniejszych celów działań w zakresie ochrony powietrza jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Tylko to spowoduje poprawę jakości i dotrzymania standardów określonych prawem

Program Ochrony Powietrza (skrót: POP) to akt prawa miejscowego opracowywany ze względu na przekroczenia norm jakości powietrza. Do osiągnięcia wyznaczonych w nim celów konieczna jest realizacja zadań, które wpływają na poprawę stanu jakości powietrza.

W gminie Niepołomice zostały podjęte następujące działania:

- utworzenie i utrzymanie punktu obsługi programu Czyste Powietrze,
- zatrudnianie ekodoradców,
- inwentaryzacja źródeł ogrzewania,
- kontrole interwencyjne palenisk w ciągu 12 godzin od zgłoszenia. W przypadku co najmniej 10% prowadzonych kontroli interwencyjnych w skali roku konieczne jest pobranie próbki popiołu z paleniska,
- wykonanie w 2023 r. kontroli dla 400 budynków.

Zgodnie z powyższym straż miejska przeprowadza na terenie naszej gminy kontrole pieców oraz jakości paliw spala-

nych w źródłach ciepła domostw. Rutynowe inspekcje prowadzone są na podstawie bazy danych Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, do której wprowadzone zostały deklaracje dotyczące źródeł ciepła i źródeł spalania paliw (deklaracje CEEB, każdy właściciel/zarządca punktu adresowego miał obowiązek zgłosić źródła ciepła danego budynku do końca czerwca 2022 r.). Strażnikom miejskim w audytach towarzyszy także niepołomicki ekodoradca, aby na miejscu z Państwem porozmawiać, wyjaśnić kwestie prawne obowiązujące w naszej gminie oraz przedstawić programy dotacyjne, które funkcjonują i ich zasady. Zachęcamy do skorzystania z jego wiedzy.

Ostatnie tygodnie to także kontrole dronem. Podpięte pod niego specjalistyczne urządzenie wykrywa miejsca, gdzie w piecach spalane są niedozwolone paliwa. Gdy zostanie wykryte miejsce o zwiększonym stężeniu danego związku chemicznego, operator drona przekazuje ją do towarzyszącego patrolu straży miejskiej, który następnie decyduje o wejściu na teren posesji i inspekcji paleniska. Zachęcamy do otwartości wobec strażników miejskich i ekodoradców.

Wizyty interwencyjne przeprowadzane są niezwłocznie po zgłoszeniu wykroczenia.

Kontrole rutynowe i interwencyjne na stałe zapisują się w naszych działaniach i służą dobrostanowi mieszkańców naszej gminy.

Program ograniczenia niskiej emisji dla gminy Niepołomice

Justyna Mitroniuk

Od nowego roku ruszyła rozszerzona wersja programu *Ograniczenie niskiej emisji dla gminy Niepołomice – etap II* do wymiany źródła ciepła (kotłów węglowych) na kotły gazowe i pompę ciepła wraz z modernizacją instalacji wewnętrznej c.o. i c.w.u.

Aby skorzystać z programu, wystarczy złożyć wniosek w Referacie Ochrony Powietrza, następnie po zarejestrowaniu wniosku zgłoszoną nieruchomością odwiedzą audytorzy energetyczni, którzy oszacują zapotrzebowanie energetyczne. Krokiem następnym jest podpisanie umowy z gminą i rozpoczęcie wykonania inwestycji. Zwrot środków następuje w okresie miesiąca od dnia złożenia kompletnych dokumentów rozliczeniowych.

Na co Państwo mogą liczyć?

Dofinansowanie do wysokości 7 tys. zł., ale też ważne jest, że program możemy łączyć z Programem Czyste Powietrze oraz ulgą termomodernizacyjną, co może skutkować do 100% zwrotu poniesionej inwestycji.

Przypominamy, że program jest ograniczony czasowo: do 31.07.2023 r., a liczba wolnych miejsc obecnie wynosi 200. Zapraszamy do kontaktu z Referatem Ochrony Powietrza: 12 250 94 64 lub 12 250 9489.

Chętnie wszystko wyjaśnimy i poprowadzimy krok po kroku.

Nie zwlekaj! #EkoNce

Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski

Weronika Baran-Miernik

Celem dobrze już znanego projektu z dofinansowaniem z Regionalnego Programu Operacyjnego *Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii Małopolski* jest wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii elektrycznej i ciepłej w zużyciu energii oraz poprawa jakości powietrza. Na terenie gminy Niepołomice wykonanych zostało już 300 instalacji fotowoltaicznych, z czego 5 zamontowanych zostało na budynkach użyteczności publicznej. Dzięki oszczędnościom można było wyłonić drugi etap projektu, w którym zamontowanych zostanie dodatkowych 38 instalacji fotowoltaicznych produkujących energię elektryczną dla domów mieszkalnych jednorodzinnych oraz 3 instalacje fotowoltaiczne na potrzeby budynków użyteczności publicznej. Trzeci etap projektu w naszej gminie to montaż pomp ciepła dla potrzeb budynków użyteczności publicznej. Stosunkowo duża skala projektu przyczynia się do rozwoju nowych, prooszczędnościowych i proefektywnościowych technologii wytwarzania energii z wykorzystaniem OZE na terenie gminy Niepołomice.

Harmonogram odbioru odpadów komunalnych, segregowanych i biodegradowalnych na rok 2023												
Akacyjowa, Batorego, Bażantowa, Flisaków, Kasztanowa, Kolejowa, Krzywa, Kwiatowa, Magnolii, Na Grobli, Na Grobli – po drugiej stronie drogi krajowej nr 75, Na Tamie, Nowa, Pionierów, Podwale, Pogodna, Powiśle, Prosta, Radosna, Stawowa, Stroma, Topolowa, Wesoła, Wiślana, Wiśniowa												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	2,16,30	13,27	13,27	11,24	8,22	5,19	3,17,31	14,28	11,25	9,23	6,20,	4,18
Odpady biodegradowalne	2,16,30	13,27	13,27	11,24	8,22	5,19	3,17,31	14,28	11,25	9,23	6,20,	4,18
Boczna, Czackiej, os. Kaptarz, Klonowa, Krucza, Lawendowa, Łanowa, Orzechowa, Nagietkowa, Pociągów Pancernych, Rumiankowa, Słoneczna, Suszówka, os. Suszówka, Szałwiowa, Trudna, Wroniarka, W. Kłuska, Zabierzowska, Zabłocie, Zacisze, Zielona, Orzechowa												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	3,17,31	14,28	14,28	12,25	9,23	6,20,	4,18	1,16,29	12,26	10,24	7,21	5,19
Odpady biodegradowalne	3,17,31	14,28	14,28	12,25	9,23	6,20,	4,18	1,16,29	12,26	10,24	7,21	5,19
6- Batalionu, Balonowa, Brzezinki, Czerwonych Beretów, Graniczna, Komandosów, Lotnicza, Ludowa, Nawigatorów, Mokra, Oficerska, Olchowa, Płaszowska, Pilotów, Podoficerska, Polna, Potasińskiego, Przyjazna, Saperów, Spadochroniarzy, Strzelców, Wielicka, Wrzosowa, Wimmera												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	4,18	1,15	1,15,29	13,26	10,24	7,21	5,19	2,17,30	13,27	11,25	8,22	6,20,
Odpady biodegradowalne	4,18	1,15	1,15,29	13,26	10,24	7,21	5,19	2,17,30	13,27	11,25	8,22	6,20,
3 Maja, Al. Dębowa, Borówkowa, Cmentarna, Daszyńskiego, Jagiellońska, Jodłowa, Kościuszki, Łąkowa, Makosza, Malinowskiego, Malinowa, Piękna, Pileckiego, Poziomkowa, Podlasie, Staniątecka, Wiejska												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	5,19	2,16	2,16,30	14,27	11,25	9,22	6,20,	3,18,31	14,28	12,26	9,23	7,21
Odpady biodegradowalne	5,19	2,16	2,16,30	14,27	11,25	9,22	6,20,	3,18,31	14,28	12,26	9,23	7,21
Błonie, Chrustowa, Chwałców, Górala, Jasna, Kątek, Krakowska, Lipowa, Niepołomska, Podłęska, Pod Gwiazdami, Różana, Sportowa, Śliczna, Torowa, Wygodna												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	9,23	6,20,	6,20,	3,17,29(s)	15,29	12,26	10,24	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,23
Odpady biodegradowalne	9,23	6,20,	6,20,	3,17,29(s)	15,29	12,26	10,24	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,22
FR. Książka, Grabska, Ignacego-Lukasiewica, Poręby, Portowa, Rolnicza, Skarbowa, Spokojna, Wałowa, Witosza												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,27
Odpady biodegradowalne	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,23(s)
Bocheńska, Długa, Droga Królewska, Grzybowa, Kątowa, Królowej Bony, Kusocińskiego, Księżycowa, Myśliwska, Okrężna, os. Błoto, Osiedlowa, Oriona, Piaskowa, Ples, Rowcekiego, Pleska Sadyby, Smutna, Sosnowa, Syriusza, Ścieżka Głogowa, Szkolna do Kusocińskiego, Ulanów, Wspólna, Ziemby, Zawila												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	11,25	8,22	8,22	5,19	4,17,31	14,28	12,26	9,23	6,20,	4,18	2,15,29	13,28
Odpady biodegradowalne	11,25	8,22	8,22	5,19	4,17,31	14,28	12,26	9,23	6,20,	4,18	2,15,29	13,27
Bohaterów Getta, Bohaterów Westerplatte, Brzozowa, Czumy, Jagodowa, Korczaka, Leśna, Litewska, Marudy, Modrzejewskiej, Modrzewiowa, Oplotki, Partyzantów, Sikorskiego, Solskiego, Świerkowa, Wąska, Wojska Polskiego, Wyzwolenia, Zakole												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	12,26	9,23	9,23	6,20,	5,18	1,15,29	13,27	10,24	7,21	5,19	3,16,30	14,29
Odpady biodegradowalne	12,26	9,23	9,23	6,20,	5,18	1,15,29	13,27	10,24	7,21	5,19	3,16,30	14,28
Fabryczna, Grunwaldzka, Pl. Kazimierza Wielkiego, Kopernika, Księcia Witolda, Mickiewicza, Młyńska, Moczydło, Ogrodowa, Parkowa, Plac Zwycięstwa, Robotnicza, Os. Robotnicze, Rynek, Sadowa, Spółdzielcza, Szewska, Zagrody, Zbożowa, Zamkowa												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	13,27	10,24	10,24	7,21	6(s),19	2,16,30	14,28	11,25	8,22	6,20,	4,17	1,15,30(s)
Odpady biodegradowalne	13,27	10,24	10,24	7,21	6(s),19	2,16,30	14,28	11,25	8,22	6,20,	4,17	1,15,29
PODŁĘŻE 1 lewa strona od Niepołomic ; Cała ulica Wielicka w Podłężu												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	2,16,30	13,27	13,27	11,24	8,22	5,19	3,17,31	14,28	11,25	9,23	6,20,	4,18
Odpady biodegradowalne	2,16,30	13,27	13,27	11,24	8,22	5,19	3,17,31	14,28	11,25	9,23	6,20,	4,18
PODŁĘŻE 2 prawa strona bez ulicy Wielickiej												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	3,17,31	14,28	14,28	12,25	9,23	6,20,	4,18	1,16,29	12,26	10,24	7,21	5,19
Odpady biodegradowalne	3,17,31	14,28	14,28	12,25	9,23	6,20,	4,18	1,16,29	12,26	10,24	7,21	5,19
STANIĄTKI 1 (Kręta, Krótka, Mostowa, Na Przystanek, Niepołomska, Piaskowa, Podcegielniana, Piłsudskiego, Polna, Pożarnicza, Północna, Staniątecka, Szkolna, Świerkowa, Wierzbowa, Za torem)												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	4,18	1,15	1,15,29	13,26	10,24	7,21	5,19	2,17,30	13,27	11,25	8,22	6,20,
Odpady biodegradowalne	4,18	1,15	1,15,29	13,26	10,24	7,21	5,19	2,17,30	13,27	11,25	8,22	6,20,

STANIĄTKI 2 (Benedyktyńska, Cmentarna, Droga Królewska, Jeruzal, Klasztorna, Kwiatowa, Mokra, Na Błonie, Na Górnice, Parkowa, Sportowa, Św. Wojciecha, Wodociągowa, Wyszyńskiego, Zielone)												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	5,19	2,16	2,16,30	14,27	11,25	9,22	6,20,	3,18,31	14,28	12,26	9,23	7,21
Odpady biodegradowalne	5,19	2,16	2,16,30	14,27	11,25	9,22	6,20,	3,18,31	14,28	12,26	9,23	7,21
STANIĄTKI 3 (Biały Ogród, Górna-Górne, Górzyste, Jana Pawła, Kolejowa, Leśna, Nowa, Ogrodowa, Podborska, Podlaska, Wąska)												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane	7(s),20	3,17	3,17,31	15(s),28	12,26	10(s),23	7,21	4,19(s)	1,15,29	13,27	10,24	8,22
Odpady biodegradowalne	7(s),20	3,17	3,17,31	15(s),28	12,26	10(s),23	7,21	4,19(s)	1,15,29	13,27	10,24	8,22
SUCHORABA, ZAGÓRZE												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane, segregowane	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,23(s)
Odpady biodegradowalne	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,23(s)
ZAKRZÓW												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	9,23	6,20,	6,20,	3,17,29(s)	15,29	12,26	10,24	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,23
Odpady biodegradowalne	9,23	6,20,	6,20,	3,17,29(s)	15,29	12,26	10,24	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,23
ZAKRZOWIEC												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,27
Odpady biodegradowalne	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,27
OCHMANÓW												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	11,25	8,22	8,22	5,19	4,17,31	14,28	12,26	9,23	6,20,	4,18	2,15,29	13,28
Odpady biodegradowalne	11,25	8,22	8,22	5,19	4,17,31	14,28	12,26	9,23	6,20,	4,18	2,15,29	13,28
SŁOMIRÓG												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	13,27	10,24	10,24	7,21	6,19	2,16,30	14,28	11,25	8,22	6,2	4,17	1,15,30
Odpady biodegradowalne	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,23(s)
CHOBOT												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	7(s),20	3,17	3,17,31	15(s),28	12,26	10(s),23	7,21	4,19(s)	1,15,29	13,27	10,24	8,22
Odpady biodegradowalne	7(s),20	3,17	3,17,31	15(s),28	12,26	10(s),23	7,21	4,19(s)	1,15,29	13,27	10,24	8,22
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI 1 Północ, Łąki, Łażnia, Dąbrowa, Centrum.												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	4,18	1,15	1,15,29	13,26	10,24	7,21	5,19	2,17,30	13,27	11,25	8,22	6,20,
Odpady biodegradowalne	4,18	1,15	1,15,29	13,26	10,24	7,21	5,19	2,17,30	13,27	11,25	8,22	6,20,
ZABIERZÓW BOCHEŃSKI 2 Zaborcze, Ulesie, Sołtysie, Zakościele, południowa część wsi												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	5,19	2,16	2,16,30	14,27	11,25	9,22	6,20,	3,18,31	14,28	12,26	9,23	7,21
Odpady biodegradowalne	5,19	2,16	2,16,30	14,27	11,25	9,22	6,20,	3,18,31	14,28	12,26	9,23	7,21
WOLA BATORSKA 1 Przyborów, Borek, droga 964 od przystanku Mikoniowiec dla wysiadających do granicy z Zabierzowem Bocheńskim, drogi boczne i część Mikoniowca												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	9,23	6,20,	6,20,	3,17,29(s)	15,29	12,26	10,24	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,23(S)
Odpady biodegradowalne	9,23	6,20,	6,20,	3,17,29(s)	15,29	12,26	10,24	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,23(S)
WOLA BATORSKA 2 Zamogielice, od Wsi(auto-złom) do OSP i drogi boczne, Kolanów, od Skrzyżowania drogi 964 do drogi Królewskiej oraz boczne												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,27
Odpady biodegradowalne	10,24	7,21	7,21	4,18	2,16,30	13,27	11,25	8,22	5,19	3,17,31	14,28	12,27
WOLA BATORSKA 3 Droga 964 od granicy z Niepołomicami do przystanku Mikoniowiec dla wysiadających, drogi boczne, Mikoniowiec prawa i lewa strona												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	11,25	8,22	8,22	5,19	4,17,31	14,28	12,26	9,23	6,20,	4,18	2,15,29	13,28
Odpady biodegradowalne	11,25	8,22	8,22	5,19	4,17,31	14,28	12,26	9,23	6,20,	4,18	2,15,29	13,28

WOLA BATORSKA 4 Od boiska sportowego, Koźlica, Kępa, Tarnówka, Wychyłówka, Wieś i wszystkie przylegające boczne do gimnazjum												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	12,26	9,23	9,23	6,20,	5,18	1,15,29	13,27	10,24	7,21	5,19	3,16,30	14,29
Odpady biodegradowalne	12,26	9,23	9,23	6,20,	5,18	1,15,29	13,27	10,24	7,21	5,19	3,16,30	14,29
WOLA ZABIERZOWSKA 1 Nowa Wieś, Flaga, Chałupki, Mała Wieś, Psarka.												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	2,16,30	13,27	13,27	11,24	8,22	5,19	3,17,31	14,28	11,25	9,23	6,20,	4,18
Odpady biodegradowalne	2,16,30	13,27	13,27	11,24	8,22	5,19	3,17,31	14,28	11,25	9,23	6,20,	4,18
WOLA ZABIERZOWSKA 2 Kła, Brzozówka, Zakrzaniec, Kąt, Skotnica.												
	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
Odpady komunalne zmieszane i segregowane	3,17,31	14,28	14,28	12,25	9,23	6,20,	4,18	1,16,29	12,26	10,24	7,21	5,19
Odpady biodegradowalne	3,17,31	14,28	14,28	12,25	9,23	6,20,	4,18	1,16,29	12,26	10,24	7,21	5,19

Odpady biodegradowalne: odpady kuchenne resztkowe (odpady pochodzenia roślinnego bez opakowań); odpady zielone (trawa, spady owocowe, liście, drobne gałęzie bez konarów)

Każdorazowo odbiór odpadów biodegradowalnych odbywać się będzie w systemie „worek za worek” w ilości nie większej niż 6 worków na nieruchomości.

Odpady należy wystawić przed posesję w dzień poprzedzający wywóz lub do godziny 06:00 rano w dzień odbioru.

LEGENDA :
(S) - odbiór odpadów w sobotę

Dane kontaktowe do Operatorów odbioru odpadów :

MPGO Sp. z o.o. operator odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych, odpadów wielkogabarytowych :
Dział Transportu (wywóz odpadów) 12 340 04 09
Adres mailowy : mngo@mpgo.krakow.pl
Strona internetowa operatora : www.mngo.krakow.pl

PreZero Małopolska Sp. z o.o. operator odbioru odpadów biodegradowalnych :
Dział Biura Obsługi Klienta 12-390-71-28 ; 12-390-71-22
Adres mailowy : krakow@prezero.com
Strona internetowa operatora : prezero.pl

CZWORONOZI CZEKAJĄ NA DOBRY DOM

ADOPTUJ PUPILA!

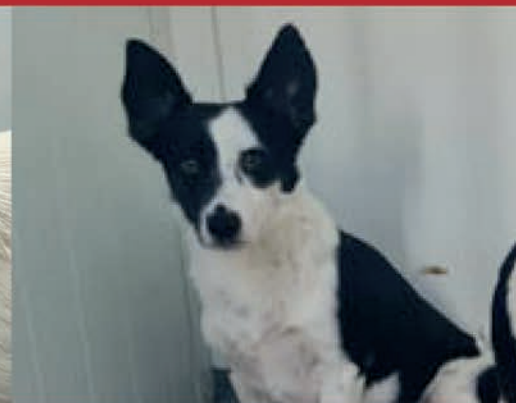
Poszukujemy osób chętnych do adopcji bezdomnych zwierząt.
W Schronisku Psie Pole w Raławicach psiaki czekają na kochającego właściciela.

KARMELEK

ODŻYWKA

GNOMEO

Czworonogi są wysterylizowane, wykastrowane i przeszły komplet szczepień
PRZYGARNIJ PUPILA, SKONTAKTUJ SIĘ ZE SCHRONISKIEM: ADOPCJE - 793 993 779

Sprawozdanie z działalności

Zarządu Osiedla Zagrody w Niepołomicach za rok 2022

Szanowni Państwo,
 Za nami pierwsze w tym roku Ogólne Zebranie Mieszkańców Osiedla Zagrody. Zebranie nietypowe, bo pierwszy raz prowadzone w zaproponowanej przez Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomicze formie – jednocześnie dla wszystkich osiedli w mieście. Na spotkaniu burmistrz oraz pozostali przedstawiciele Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach przedstawili zebranim informacje dotyczące ogólnej sytuacji w gminie, przyjętego budżetu, planowanych inwestycji oraz spraw związanych z uchwałą antysmogową i wymianą kotłów grzewczych. Ze względu na ograniczoną formą zebrania czas spotkania, nie było możliwości tradycyjnego zaprezentowania przez Zarząd sprawozdania z działalności za ubiegły rok, stąd przedstawiam je Państwu na łamach „Gazety Niepołomickiej” w kilku najważniejszych punktach.

Działalność Zarządu

Zarząd Osiedla Zagrody w Niepołomicach działa w składzie: Tomasz Michoń – przewodniczący, Małgorzata Wolińska – sekretarz oraz członkowie Tomasz Gąsłowski, Paweł Lasek i Szymon Senderek. Zarząd Osiedla w roku 2022 obradował zgodnie z planem pracy. Na spotkaniach omawiane były bieżące zagadnienia, wnioski mieszkańców, problemy związane z funkcjonowaniem osiedla oraz planowane w tym zakresie potrzeby.

Zgodnie ze statutem przewodniczący zarządu osiedla zwołuje ogólne zebranie mieszkańców osiedla. W ubiegłym roku na takim zebraniu wśród zaproszonych gości-prelegentów byli burmistrz Roman Ptak, gminny ekodoradca Konrad Lembas, komendant Policji w Niepołomicach Maciej Onyszko oraz przedstawiciele Straży Miejskiej.

Bezpieczeństwo

Jedną z najważniejszych dziedzin w funkcjonowaniu osiedla jest bezpieczeństwo mieszkańców. Incydenty związane z bezpieczeństwem, które w ubiegłym roku zgłaszali mieszkańcy do Zarządu Osiedla dotyczyły m.in. zaśmiecania, uszkodzenia mienia publicznego, infrastruktury drogowej, w tym

oznakowania drogowego, jednak w większości były związane z bezpieczeństwem w ruchu na drogach naszego osiedla. Wynikały zarówno ze stanu infrastruktury drogowej, np. braku chodników, jak i również łamania przepisów ruchu drogowego, w tym naruszeń ograniczeń tonażu, a w szczególności jazdą z nadmierną prędkością. W tym przypadku w miejscach szczególnie niebezpiecznych, tj. okolice placów zabaw oraz przy zwartej zabudowie zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni, na wnioski mieszkańców zainstalowane zostały progi zwalniające. Warto przy tym zaznaczyć, iż oznakowanie dróg gminnych na naszym osiedlu jest prawidłowe i problem w tym zakresie leży w nieprzestrzeganiu ograniczeń przez kierowców oraz braku skutecznego egzekwowania obowiązujących przepisów. Wszystkie Państwa zgłoszenia przekazywane były bezpośrednio do odpowiednich służb. Jestem w stałym kontakcie z przedstawicielami Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo, jak i organami Policji i Straży Miejskiej.

Plan zagospodarowania

Ubiegły rok w zakresie planowania przestrzennego był bardzo ważny dla naszego osiedla. Rozpoczęto bowiem proces zmiany miejscowego planu za-

gospodarowania dla obszaru Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej wraz z otoczeniem. Znaczna część tego obszaru leży na terenie naszego osiedla. Są to m.in. tereny ulicy Portowej (zachód), Poręby, Rolniczej (zachód), Grabskiej, Skarbowej, Jasnej, Ogrodowej (północ) i Fabrycznej. Zmiany w planach mają na celu m.in. ochronę terenów mieszkalnych przed negatywnym oddziaływaniem emisji zanieczyszczeń ze strefy przemysłowej, w tym zabezpieczaniem terenów przez lokalizowaniem zakładów zajmujących się gospodarką odpadami. Miałem możliwość uczestniczyć we wszystkich spotkaniach konsultacyjnych z projektantem. W imieniu mieszkańców złożyliśmy uwagi dot. m.in. o ochronę terenów przed lokalizowaniem spalarni zwłok czy zabezpieczające istniejący i planowany układ komunikacyjny.

Inwestycje

Niestety cięcia w budżecie gminnym nie ominęły również naszego osiedla. Większe inwestycje, pomimo zgłaszanych do budżetu potrzeb, nie były realizowane. Dotyczyło do inwestycji takich jak m.in. przebudowa drugiej części ulicy Portowej, przebudowa skrzyżowania ulic Fabrycznej z Ogrodową oraz budowa chodnika od tego skrzyżowania do ulicy Moczydło.

Dobłą informacją jest natomiast ta, że z końcem ubiegłego roku Zarząd Dróg Wojewódzkich podpisał umowę z wykonawcą na przebudowę ulicy Wimmera wraz z przebudową skrzyżowań w jej ciągu. Obejmie to również przebudowę bardzo niebezpiecznego miejsca na mapie naszego osiedla, tj. skrzyżowania ulic Portowej z Kolejową i Wimmera, w miejscu którego powstanie skrzyżowanie o ruchu okrężnym. Przy tej okazji Zarząd Osiedla złożył wniosek o zabezpieczenie dojazdu do posesji dla części mieszkańców ul. Kolejowej. Następną dobrą wiadomością jest rozpoczęcie w zeszłym roku prac projektowych związanych z przebudową ul. Akacyjowej i Na Tamie, gdzie przy okazji przeprowadzanych w ostatnim kwartale ubiegłego roku spotkań z projektantami miałem możliwość wnioskować o rozszerzenie zakresu projektu o boczną przecznice ulicy Akacyjowej, na której występuje problem z zalewaniem terenów podczas większych opadów. Jak poinformowała dyrektorka Wydziału Inwestycji UMiG, wniosek został zaakceptowany, a dokumentacja jest już na ukończeniu.

Cały czas staramy się też, aby były realizowane mniejsze inwestycje. W tym roku udało się wykonać np. utwardzenie pobocza czy budowę barierki zabezpieczających przy ul. Moczydło.

Remonty

W zakresie bieżących remontów Zarząd Osiedla prowadzi ustawiczny nadzór nad stanem gminnej infrastruktury. Na wniosek Zarządu Osiedla Zagrody na naszym osiedlu wspólnie z przedstawicielami UMiG przeprowadzane są coroczne inspekcje stanu technicznego elementów infrastruktury publicznej. W każdej z takich inspekcji staram się uczestniczyć osobiście. Na podstawie wyników inspekcji oraz informacji zgłaszanych przez mieszkańców sporządzane jest zestawienie niezbędnych remontów. Prace remontowe realizowane są na bieżąco, a czas ich wykonania zależy w głównej mierze od możliwości budżetu Wydziału Gospodarki Komunalnej UMiG Niepołomice.

Budżet Obywatelski

Zarząd Osiedla na bieżąco monitorował stan realizacji na naszym osiedlu projektów wybranych w głosowaniu w Budżecie Obywatelskim gminy Niepołomice. Pomimo dużych zawirowań i znacznego wzrostu cen na rynku, w tym szczególnie usług budowlanych, udało się doprowadzić do końca większość projektów.

Nowy obiekt na placu zabaw pozwala mieszkańcom lepiej wykorzystywać ten teren.

Część dokumentacji projektowej związanej z realizacją tych inwestycji Zarząd Osiedla sporządził pro bono w ramach własnych możliwości.

W ubiegłym roku wykonano altanę oraz siłownię plenerową na placu zabaw „Wiślany Słoneczny Zakątek” przy ul. Portowej oraz boisko do piłki siatkowej i zabawkę na placu zabaw przy ul. Wałowej. Pozostało jeszcze utwardzenie pobocza przy pierwszym z placów oraz plantowanie ziemi przy nowo wykonanym boisku. Jak zadeklarował burmistrz, prace te będą sukcesywnie wykonywane w przy okazji innych inwestycji.

Jak co roku członkowie Zarządu Osiedla Zagrody aktywnie uczestniczyli w zgłaszaniu projektorów do Budżetu Obywatelskiego. Na ten rok również zostały zgłoszone projekty z naszego osiedla. Wszystkie przeszły pozytywnie weryfikację zarówno merytoryczną, jak i formalną. Niestety w związku z trudną sytuacją budżetową gminy Niepołomice, Budżet Obywatelski został zawieszony do odwołania.

Komunikacja

Dobłą wiadomością dla mieszkańców osiedla, a szczególnie jej północno-zachodniej części jest uruchomienie komunikacji publicznej ul. Portową. Po długich staraniach Zarządu Osiedla od początku tego roku ulicą Portową kursuje bus komunikacji gminnej linii 1 relacji Grabie Kościół–Suchoraba przez Niepołomice (ulicą Kościuszki i Wielicką), Staniątki, Zakrzowiec, Słomiróg, Zagórze. Busem można dojechać m.in.: do niepołomickich szkół podstawowych nr 1, 2, 3 oraz Zespołu Szkół im. św. Jana

Pawła II. Można również nim pojechać w okolice boiska treningowego na Podgrabiu i Gminnego Centrum Sportu w Staniątkach czy też na stację PKP w Staniątkach. Na linii obowiązują zniżki takie jak w MPK. Do darmowych przejazdów uprawnieni są m.in. uczniowie szkół podstawowych w okresie od 1 września do 30 czerwca oraz seniorzy po ukończeniu 70. roku życia.

Zarząd Osiedla z dumą reprezentuje interes osiedla przed organami gminy oraz innych instytucji. Dotyczy to zarówno spraw formalnych, tj. np. konsultacje społeczne, sesje Rady Miejskiej i Gminy czy spotkania robocze organizowane przez burmistrza, jak również tych mniej oficjalnych, np. uczestnictwo w Biegu Niepodległości czy w ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie. Wraz z Urzędem Miasta i Gminy współorganizujemy coroczne pikniki rodzinne dla najmłodszych mieszkańców naszego osiedla. Na bieżąco informujemy Państwa o tym, co się dzieje na naszym osiedlu poprzez informacje wywieszane na tablicach ogłoszeń, stronę internetową osiedla www.osiedlezagrody.pl oraz w mediach społecznościowych, do których śledzenia bardzo zachęcam. W każdą 3 środę miesiąca w LAS przy ul. Bocheńskiej prowadzony jest dyżur przewodniczącego Zarządu Osiedla, na który serdecznie zapraszam. Proszę jedynie wcześniej o kontakt telefoniczny pod numerem telefonu 503 050 533.

TOMASZ MICHON

przewodniczący Zarządu Osiedla Zagrody w Niepołomicach

Rekrutacja do przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz innych form wychowania przedszkolnego

Przed nami kolejna rekrutacja do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego. Jak zatem sprawnie i zgodnie z prawem oświatowym oraz rozporządzeniem o rekrutacji przeprowadzić nabór na wolne miejsca w przedszkolu na rok szkolny?

Obowiązek realizacji wychowania przedszkolnego

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w:

- przedszkolach,
- oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych,
- w innych formach wychowania przedszkolnego (art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

W przypadku dzieci mających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wychowaniem przedszkolnym może być objęte dziecko w wieku powyżej 7 lat, nie dłużej jednak niż do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 9 lat (art. 31 ust. 2 UPO).

W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku, ale o tym będzie mowa w dalszej części artykułu (art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego. Obowiązek ten rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. W przypadku dziecka z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego obowiązek ten rozpoczyna się z początkiem

roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym dziecko rozpocznie spełnianie obowiązku szkolnego (art. 31 ust. 4 i ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

Dzieci w wieku 3–5 lat mają prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego. Dziecko uzyskuje prawo do korzystania z wychowania przedszkolnego z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończy 3 lata (art. 31 ust. 6 i ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

Zapewnienie dzieciom miejsca w przedszkolu

Zapewnienie warunków do korzystania z prawa do wychowania przedszkolnego oraz warunków do realizowania obowiązku odbywania rocznego przygotowania przedszkolnego jest zadaniem własnym gminy (art. 31 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082

z późn. zm.). Zadanie to gmina realizuje w ten sposób, że zapewnia dziecku możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w:

- publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez gminę, lub
- publicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w publicznej szkole podstawowej lub publicznej innej formie wychowania przedszkolnego, prowadzonych przez inną osobę prawną lub osobę fizyczną, położonych na obszarze gminy, lub
- niepublicznym przedszkolu, oddziale przedszkolnym w niepublicznej szkole podstawowej lub niepublicznej innej formie wychowania przedszkolnego, o których mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 i art. 21 ust. 1 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z późn. zm.) położonych na obszarze gminy.

Zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym, niepubliczne przedszkole otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej

75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy (art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2082 z późn. zm.).

Przedszkole wyłonione w konkursie ofert

Wybór placówki niepublicznej/placówek niepublicznych, w których dzieci mieszkające na terenie gminy będą mogły korzystać z wychowania przedszkolnego dokonywany jest w drodze otwartego konkursu ofert, zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z późn. zm.) Wynika to z faktu, że gmina, która nie zapewnia wszystkim dzieciom, wobec których ma taki obowiązek, miejsca korzystania z wychowania przedszkolnego, jest zobowiązana przeprowadzić otwarty konkurs ofert dla:

- niepublicznych przedszkoli,
- szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, lub
- innych form wychowania przedszkolnego, (art. 22 ust. 4 ustawy z 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych – tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z późn. zm.)

Placówki niepubliczne wyłonione w otwartym konkursie ofert otrzymują na każde dziecko z budżetu gminy dotację w wysokości równej podstawowej kwocie dotacji dla publicznych przedszkoli/oddziałów przedszkolnych/innych form wychowania przedszkolnego, natomiast na dziecko niepełnosprawne w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takie dziecko niepełnosprawne w:

- przedszkolach,
- oddziałach przedszkolnych,
- innej formie wychowania przedszkolnego,

w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy. Z tego też powodu nie mogą pobierać od rodziców dzieci opłat wyższych niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 o finansowaniu zadań oświatowych – (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z późn. zm.). Oczywiście dotyczy to dzieci, którym gmina ma obowiązek zapewnienia miejsca korzystania z wycho-

wania przedszkolnego, i które zostały skierowane do takiej placówki w związku z brakiem miejsc w przedszkolach gminnych. Wobec pozostałych dzieci te opłaty mogą być pobierane zgodnie ze statutem i umową zawartą z rodzicami.

Organ prowadzący niepubliczne przedszkole przystępując do konkursu, zobowiązuje się do funkcjonowania całego przedszkola na zasadach określonych w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych – (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2082 z późn. zm.), tj.:

1) spełnieniu warunków określonych w art. 13 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, z tym że czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki nie może być krótszy niż czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony przez radę gminy dla przedszkoli prowadzonych przez gminę,

2) pobiera opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego nie wyższe niż opłaty ustalone przez radę gminy na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych,

3) prowadzi dokumentację przebiegu nauczania, wychowania i opieki ustaloną dla publicznych przedszkoli,

4) liczba uczniów w oddziale przedszkolnym nie jest wyższa niż liczba uczniów w oddziale publicznego przedszkola określona w przepisach rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli – (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 502 z późn. zm.),

5) zapewnia uczniom pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej

w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1280 z późn. zm.),

6) stosuje zasady przyjmowania do publicznych przedszkoli określone w rozdziale 6 ustawy – Prawo oświatowe – (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.).

Zatem osoba prowadząca niepubliczne przedszkole po spełnieniu warunków określonych w ustawie Prawo oświatowe może przystąpić do otwartego konkursu ofert i ubiegać się o dotację w wysokości 100% równej podstawowej kwocie dotacji dla publicznych przedszkoli/oddziałów przedszkolnych/innych form wychowania przedszkolnego, natomiast na dziecko niepełnosprawne w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takie dziecko niepełnosprawne.

Wiek dziecka objętego wychowaniem przedszkolnym

Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata. Oznacza to, że w rekrutacji w odniesieniu do wszystkich kandydatów należy stosować te same kryteria – niezależnie od tego, w którym miesiącu danego roku kalendarzowego dziecko ukończyło lub ukończy 3 lata.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach wychowaniem przedszkolnym może także zostać objęte dziecko, które ukończyło 2,5 roku (art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.). Należy przez to rozumieć, że za zgodą dyrektora do:

- przedszkola,
- oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub
- innej formy wychowania przedszkolnego

może zostać przyjęte dziecko, które 3 lata skończy w następnym roku kalendarzowym po roku, w którym rozpoczął się rok szkolny, na który ma zostać zapisane.

Wskazanie w ustawie, że dziecko, które ukończyło 2,5 roku może także zostać objęte wychowaniem przedszkolnym w szczególnie uzasadnionych przypadkach oznacza, że przyjęcie takiego dziecka do placówki wychowania przedszkolnego nie jest obowiązkowe i podlega uznaniowej ocenie. Jako szczególnie uzasadniony przypadek można uznać zarówno określoną sytuację rodzinną, jak i szybszy rozwój fizyczny, psychiczny i intelektualny, który powoduje, że objęcie dziecka opieką żłobkową jest nieadekwatne. Każdy przypadek musi być rozstrzygany indywidualnie. Dzieci 2,5-letnie nie uczestniczą w procesie rekrutacji. Mogą one być przyjęte w szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli po przeprowadzeniu postępowania – rekrutacji zasadniczej oraz rekrutacji uzupełniającej placówka nadal będzie dysponowała wolnymi miejscami w grupach dzieci 3-letnich.

W odniesieniu do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych nie stosuje się pojęcia zamieszkania w obwodzie.

Liczba wolnych miejsc w przedszkolu

Postępowanie rekrutacyjne do publicznych:

- przedszkoli,
- oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i
- publicznych innych form wychowania przedszkolnego.

przeprowadza się co roku na kolejny rok szkolny na wolne miejsca w tych placówkach (art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe –

tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.). W związku z tym liczba wolnych miejsc w przedszkolu powinna zostać ustalona przed rozpoczęciem postępowania rekrutacyjnego.

Ustalenie liczby wolnych miejsc w przedszkolu jest możliwe po odebraniu i rozpatrzeniu deklaracji rodziców o kontynuowaniu wychowania przedszkolnego przez dzieci uczęszczające już do przedszkola. Rodzice muszą złożyć taką deklarację w terminie 7 dni poprzedzających termin rozpoczęcia postępowania rekrutacyjnego. Dopiero po upływie terminu na złożenie deklaracji dyrektor wie, iloma wolnymi miejscami dysponuje przedszkole.

Liczba dzieci w oddziale przedszkola wynosi nie więcej niż 25 (§ 5 ust. 1 rozporządzenia MEN z 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 502 z późn. zm.). Oddział ten ma obejmować dzieci w zbliżonym wieku z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju niepełnosprawności.

Gdyby powstał oddział integracyjny w przedszkolu ogólnodostępnym, to liczba dzieci nie mogłaby przekroczyć 20, w tym nie więcej niż 5 dzieci niepełnosprawnych (minimum 1 dziecko niepełnosprawne).

Nieprzyjęcie dziecka do przedszkola z uwagi na brak miejsc

W razie nieprzyjęcia dziecka do żadnego ze wskazanych w czasie rekrutacji przedszkoli, burmistrz jest obowiązany pisemnie wskazać rodzicom, nie później niż przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego, inne przedszkole, oddział przedszkolny w szkole podstawowej albo inną formę wychowania przedszkolnego, które mogą przyjąć dziecko (art. 31 ust. 10

ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.). Przepis wyraźnie stanowi, że wskazanie przedszkola następuje nie później niż przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego.

Przepisy prawa oświatowego zostały skonstruowane w taki sposób, aby wskazanie przedszkola, do którego może zostać przyjęte dziecko, miało miejsce przed rozpoczęciem postępowania uzupełniającego w tym przedszkolu. Dzięki temu rekrutacja uzupełniająca jest uruchamiana na taką liczbę miejsc, jaką dysponuje po podjęciu decyzji o tym, czy dane wskazane przedszkole zostało wybrane przez rodziców.

Przykład

W gminie zakończyła się rekrutacja do przedszkoli. Nie wszystkie dzieci zostały w danym przedszkolu przyjęte. Po ogłoszeniu listy dzieci przyjętych i nieprzyjętych burmistrz pismem wskazał rodzicom dzieci nieprzyjętych przedszkola o zbliżonym czasie pracy, w których są wolne miejsca. Czy te dzieci są przyjmowane z automatu na wolne miejsca w danym przedszkolu na podstawie wyników zakończonej rekrutacji, czy rodzice są wyłącznie informowani, a dzieci muszą przystąpić do rekrutacji uzupełniającej?

Przyjęcie na miejsca wskazane przez burmistrza następuje na podstawie oświadczenia woli złożonego przez rodziców. Postępowanie uzupełniające może rozpocząć się dopiero po wskazaniu rodzicom przedszkola, oddziału przedszkolnego lub innej formy wychowania przedszkolnego

Jeżeli rodzice nie zdecydują się na wybranie wskazanego przedszkola, burmistrz nie ma obowiązku wskazywania kolejnego, ponieważ wypełnił już obowiązek.

Wyjątkiem będzie oczywiście sytuacja dzieci realizujących roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne w danym roku szkolnym. Tym dzieciom burmistrz musi zapewnić miejsce w przedszkolu/oddziale przedszkolnym/innej formie wychowania przedszkolnego. Czytelników odsyłamy również do stron internetowych poszczególnych placówek, którymi zainteresowani są rodzice, gdzie zamieszczane będą szczegółowe informacje właściwe dla danej jednostki, np. regulaminy rekrutacji, w tym również szczegółowe terminy poszczególnych etapów rekrutacji.

MONIKA MAZUR

Wydział Edukacji UMiG w Niepołomicach

Biblioteka przedszkolaka

Czytanie przedszkolakom ma znaczenie szczególnie, ponieważ rozwija u dzieci umiejętności językowe, predyspozycje do porozumiewania się i do nawiązywania relacji z innymi, wzmacnia ich zdolność do wyrażania emocji i tworzenia wyobrażeń. Pomaga im także w poznawaniu świata, do którego dostęp mają tylko poprzez książki – jest to nadzwyczaj ważne dla przyszłych młodych czytelników, którzy są w trakcie kształtowania swoich doświadczeń. Czytanie rozwija kompetencje literackie, koncentrację i pamięć. Kontakt z literaturą może także zainspirować dzieci do tworzenia własnych treści i poprawić ich zdolność do wyrażania myśli w sposób zorganizowany.

Przedszkole Samorządowe nr 2 w Niepołomicach wzięło udział w niezwykłym, pełnym nowych doświadczeń i kreatywności projekcie edukacyjnym przeznaczonym dla przedszkolaków oraz nauczycieli.

Biblioteka Przedszkolaka to kampania, której celem jest rozwijanie nawyków czytelniczych, pogłębienie kompetencji metodycznych pedagogów, stworzenie infrastruktury czytelniczej oraz partycypacyjne działania międzypokoleniowe polegające na zaangażowaniu do współpracy babć i dziadków. Podczas inauguracji zostały przeprowadzone zajęcia warsztatowe z tworzenia własnej, spersonalizowanej książki typograficznej. W ramach realizacji projektu nasza placówka otrzymała na własność minibibliotekę – kufer, w którym znalazło się 10 książkowych nowości wydawniczych. Ale książki to nie wszystko, dzieci w kuferku odnalazły również pacynki, literkowe okulary „do słuchania” oraz materiały warsztatowe. G jak Grufalo, M jak Muminki czy D jak Domowe to tylko niektóre tytuły innowacyjnych kart edukacyjnych, na których pracowały przedszkolaki, omawiając każdą przeczytaną w ramach projektu książkę. Dzieci z zainteresowaniem słuchały pogodnych i ciepłych opowiadań, w których tytułowy Pan Kuleczka opiekował się trójką niezwykle przyjaciół oraz dowiedziały się, że Pan Małuskiwicz chciał zobaczyć wieloryba. Wysłuchały również opowieści pokazującej, jak zwierzę może kochać swojego właściciela i jak może się do niego przywiązać oraz wiele innych ciekawych przygód rozmaitych bohaterów. Przedszkolaki miały okazję posłuchać różnych gatunków literackich, takich jak opowiadania, wiersze, bajki czytane z udziałem na role przez starszych kolegów

lub zademonstrowane z wykorzystaniem nowoczesnych technologii. Dzięki temu poznaliśmy różne rodzaje literatury, które zostały przekazane najmłodszym słuchaczom w atrakcyjny i jednocześnie niestandardowy sposób.

Sukcesem kampanii jest zaangażowanie w kształcenie czytelnicze oraz zainteresowanie książką dzieci. Nasze przedszkolaki chcą, aby im czytać, ponieważ codziennie doświadczają, że słuchanie odpowiednio przekazanego tekstu może być świetną zabawą!

Pomysłodawcą jest Fundacja Burza Mózgów. Projekt dofinansowano ze środków Budżetu Państwa. Zadanie Biblioteka Przedszkolaka zostało zrealizowane przy wsparciu finansowym gminy Niepołomicze.

AGNIESZKA KARCZ

nauczyciel wychowania przedszkolnego
ZSP Niepołomicze

XX Gminny Turniej Pięknego Czytania

Parafrazując słowa piosenki Andrzeja Rosiewicza o inżynierze Stefanie Karwowskim, budowniczym powojennej Warszawy z *Czterdziestolatka*, mogę powiedzieć: Dwadzieścia lat minęło, jak jeden dzień... od chwili, gdy po raz pierwszy przygotowywałam gminny konkurs nazwany przez jego pomysłodawczynię, panią Annę Kokoszkę ze Szkoły Podstawowej w Grodkowicach, Powiatowym

Turniejem Pięknego Czytania. Zastanawialiśmy się wtedy, czy to dobry pomysł, aby sprawdzać umiejętność czytania w sytuacji, gdy większość uczniów umie czytać. Po dwóch dekadach okazało się, że to był tzw. strzał w dziesiątkę. Dzisiaj specjaliści wręcz nawołują, żeby wszelkimi możliwymi sposobami próbować przyciągnąć młodych czytelników do książki, najlepiej tej wydawanej w tra-

dycyjnej papierowej formie. Dlaczego to takie ważne?

Odpowiedź wcale nie jest taka oczywista, jakby się mogło nam wydawać. Że warto czytać wiedziano od dawna, ale że trzeba od nowa uczyć się tej sztuki, przekonujemy się boleśnie, obserwując swoich uczniów. Wiadomo, że współcześnie zbyt dużo czasu poświęcamy na kontakt z różnego rodzaju mediami, a pokolenie

obecnych kilkunastolatków musi na nowo uczyć się czytać ze zrozumieniem, bo ta umiejętność zanika. Młodzież czyta dość sprawnie, ale nie rozumie przyswajanych treści. Zanika kultura słowa. Często widzimy na szkolnych korytarzach uczniów wpatrzonych w ekrany swoich telefonów, ze słuchawkami w uszach, którzy błyskawicznie piszą coś na klawiaturach smartfonów, grają nerwowo, żeby zdążyć przed rozpoczęciem nowej lekcji wejść na kolejny level gry, ale w ogóle ze sobą nie rozmawiają. Gdy próbuję pytać, dlaczego tak się dzieje, nie rozumieją, o co mi chodzi, nie czują potrzeby kontaktu z rówieśnikami na zasadzie wymiany opinii, zwykłej rozmowy, żartu, zabawy. Gdy do nich się uśmiecham, podejrzewają jakiś podstęp, nie czują się bezpieczni, bo nie nauczyli się, że życzliwość to także próba zauważenia drugiego człowieka, nawiązania z nim bezpośredniej relacji, a najprostszą jej formą jest przyjazny uśmiech. Pewnie gdyby więcej czytali, weszli w świat bohaterów literackich, którzy często przeżywają różne rozterki duchowe, mogliby łatwiej komunikować się ze sobą oraz zauważyć, że świat jest wielowymiarowy, ludzie różnych ras, kultur, tradycji mieli i mają nadal różne doświadczenia, ale ciągle te same, ludzkie pragnienia. Chcą czuć się potrzebni, kochani, akceptowani itd.

Czy można jakoś próbować zmieniać to obojętne nastawienie do drugiego człowieka? Można i trzeba, bo budowania relacji uczymy się długo, a braki w tym zakresie utrudniają życie, powodują nieporozumienia, wpływają na złe postrzeganie otoczenia i samego siebie.

Od czego więc zacząć? Po prostu: od wartościowej lektury. Ona wskaże drogę, pokaże sens, zwróci uwagę na coś, czego może nie umieliśmy dostrzec, czasem nauczy czegoś nowego, zabije nudę, pozwoli uzmysłwić sobie, że nasze problemy znane są innym ludziom, bo oni mają podobne.

Wróćmy do jubileuszowego konkursu, którego od dwudziestu lat gminnym organizatorem jest Zespół Szkolno-Przedszkolny w Niepołomicach. Od wielu lat dokładamy starań, żeby uczniowie i ich opiekunowie chcieli kontynuować przygodę z konkursem czytania. Niektórzy laureaci etapów szkolnych przyjeżdżają do Podgrabia po raz kolejny, żeby spróbować swoich sił w artystycznym czytaniu wybranych przez siebie fragmentów prozy i zmierzyć się z tekstem zaproponowanym przez organizatorów. Czytają płynnie, z przejęciem interpretują prezentowane utwory, udowadniając, że je rozumieją. To bardzo cieszy i motywuje nas do dalszej pracy.

Corocznie to ja szukam ciekawych materiałów w literaturze młodzieżowej, żeby nigdy nie powtórzyć wcześniej przygotowanej lektury. To trudne zadanie, bo propozycji jest mnóstwo. Pomocna czasem bywa informacja, że książka ma wyśmienite recenzje i rekomendacje IBBY (International Board on Books for Young People – międzynarodowa organizacja zajmująca się promocją literatury dziecięcej i młodzieżowej). Niezmiernie cenne są dla mnie spotkania autorskie z twórcami organizowane przez Miejską Bibliotekę w Niepołomicach oraz pomoc jej pracowników w wyszukiwaniu najciekawszych książek. Wielką życzliwość dyrekcji wzorcowej niepołomickiej biblioteki i jej starania o najnowsze publikacje dostępne dla czytelników budują właściwą atmosferę wokół czytania. Do tej biblioteki po prostu chce się zaglądać, bo jest tam miło, kolorowo, bardzo często wszystkie korytarze ozdobione są pracami udostępnianymi przez artystów współpracujących z biblioteką i Laboratorium Aktywności Społecznej, a każdy czytelnik może liczyć na rozmowę o nowo zakupionych książkach i podpowiedź, co warto przeczytać. Nasza szkolna biblioteka również systematycznie powiększa swój księgozbiór, aby zapewnić młodym czytelnikom atrakcyjne lektury.

Właśnie dlatego, że wokół Turnieju jest taka dobra atmosfera, ciągle jeszcze mam ochotę na kolejne jego edycje. Dzięki temu mogę śmiało powiedzieć, że z radością spotykam się z młodymi ludźmi, którzy stanowią rodzaj elity czytelniczej naszej gminy. Wszyscy czytają bardzo dobrze, a niektórzy wręcz wyśmienicie. Lau-

reaci pierwszych trzech miejsc w dwóch kategoriach wiekowych pojadą 12 maja 2023 r. do Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Grodkowicach poprobować swoich sił w zmaganiach powiatowych. Będą to:

w kategorii klas IV-VI

- Natalia Małota ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Niepołomicach – zdobywczyni I miejsca
- Karolina Iskra ze Szkoły Podstawowej w Staniątkach – zdobywczyni II miejsca
- Magda Stolarska z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zagórzcu – zdobywczyni III miejsca

w kategorii klas VII-VII

- Zofia Klima ze Szkoły Podstawowej w Staniątkach – zdobywczyni I miejsca
- Katarzyna Barańska z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niepołomicach – zdobywczyni II miejsca
- Aleksandra Zajac ze Szkoły Podstawowej w Staniątkach – zdobywczyni III miejsca

Warto wspomnieć także wyróżnionych: Tomasza Sołtysa z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niepołomicach i Jakuba Azierskiego ze Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lady Sue Ryder w Niepołomicach, którzy byli o krok od zwycięstwa.

W jubileuszowym konkursie uczestniczyło aż 35 uczniów z 9 szkół podstawowych z naszej gminy. Wszystkim uczniom i ich opiekunom bardzo dziękujemy, gratulujemy talentów artystycznych i zapraszamy na kolejne turniejowe zmagania.

MAŁGORZATA GAWLIŃSKA

nauczyciel ZSP w Niepołomicach

Bal karnawałowy w Podłężu

Beata Witkowska, Agnieszka Jaglarz
PS w Podłężu

W poniedziałek 23 stycznia 2023 r. w Domu Kultury „Siedlisko” w Podłężu odbył się bal karnawałowy z absolwentami Przedszkola Samorządowego im. św. Kingi w Podłężu

Otwarcia balu dokonała dyrektor Danuta Gaska, witając przybyłych gości ze Szkoły Podstawowej w Podłężu wszystkich przedszkolaków i cały personel. Po przedstawieniu programu balu zaprosiła uczestników do wspólnej zabawy w rytm muzyki tanecznej. Dzieci super bawiły się, tańcząc indywidualnie i zbiorowo naśladując ruchy osoby prowadzącej zabawę. Podczas przerw pomiędzy kolejnymi utworami robiono dzieciom pamiątkowe zdjęcia w balowych strojach. Obok w sali przygotowany był dla dzieci słodki poczęstunek, woda i soki do picia. Tego dnia na dzieci czekała jeszcze jedna atrakcja. Był to muzyczny show pt. *Hokus-Pokus* z pa-

pugą. Muzyka na żywo, wspólne czarowanie i popisy papugi zachwyciły wszystkich uczestników balu. Na koniec zabawy jury dokonało wyboru króla i królowej balu. Ten wyjątkowy dzień dostarczył dzieciom wiele radości i niezapomnianych wrażeń.

Bon ton w grupie Skrzatów

Agata Mirochna i Renata Balawender
PS w Podłężu

W obecnych czasach pewne elementarne reguły zachowania w przestrzeni publicznej zostały zapomniane. Chcąc uwrażliwić naszych wychowanków na drugiego człowieka, wpoić im szacunek, uprzejmość i życzliwość, wprowadziłyśmy do realizacji w grupie sześciolatków Przedszkola Samorządowego w Podłężu innowację pedagogiczną pt.: *My się Skrzaty nazywamy i maniery dobre mamy*

Inspiracją powstania innowacji była chęć poszerzenia oferty edukacyjnej Przedszkola Samorządowego im. św. Kingi w Podłężu, utrwalenie norm dobrego zachowania i uatrakcyjnienie zajęć. Właściwe zachowanie to wyraz szacunku dla innych i dla siebie, a dobre maniery to przydatna umiejętność właściwego zachowania się w różnych sytuacjach. By wprowadzić

dzieci w świat zasad savoir vivre, zorganizowałyśmy wizytę w restauracji, zajęcia w Bibliotece Publicznej w Podłężu, zajęcia kulinarne, wyjazd do teatru, przejazd środkami komunikacji miejskiej, udział w akcjach charytatywnych. 6-latki miały również możliwość wzięcia udziału w zajęciach edukacyjnych, tj. Dzień Uśmiechu, Dzień Życzliwości, Dzień Seniora.

Przedszkolaki poznały zasady prawidłowego nakrywania do stołu, stosowania poprawnych form towarzyskich w stosunku do dorosłych, kolegów, dobrania ubioru do okazji takich jak: wizyta w muzeum, bibliotece, restauracji, udziału w spektaklu teatralnym, musicalu.

Ustalony w grupie regulamin ABC dobrego wychowania pomagał nam w sytuacjach dnia codziennego w grupie. Podczas realizowania zajęć z innowacji często odwoływałyśmy się do przykładów z literatury dziecięcej, filmów edukacyjnych oraz piosenek z dziecięcego repertuaru.

Z perspektywy kilku miesięcy z przyjemnością obserwujemy zaangażowanie dzieci przy samodzielnym nakrywaniu do stołu, komponowaniu śniadań i prawidłowym posługiwaniu się sztućcami. Dostrzegamy ich większą życzliwość i uprzejmość w stosunku do siebie oraz osób starszych. Zauważamy zaangażowanie rodziców w realizację poszczególnych zadań wynikających z planu innowacji. Celem podjętych działań w ramach innowacji jest uświadomienie dzieciom, że człowiek kulturalny potrafi właściwie postąpić w różnych sytuacjach, a przy tym obdarza szacunkiem innych. Mamy nadzieję, że wczesne zaznajamianie z dobrymi manierami oraz późniejsze ich utrwalanie sprawią, iż poznane zasady staną się dla dzieci nawykiem.

XV Gminny Konkurs Kolęd i Pastorałek

Urszula Saganiowicz

nauczyciel w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Suchorabie

Kolędy i pastorałki są nieodłącznym elementem świątecznej atmosfery, dlatego też corocznie organizowane są różne konkursy, których celem jest promowanie i upowszechnianie tego rodzaju muzyki. Konkursy kolęd i pastorałek to doskonała okazja dla wszystkich miłośników śpiewu, aby pokazać swoje umiejętności i zdobyć nagrody.

Po dwuletniej przerwie 18 stycznia bieżącego roku odbyła się kolejna edycja Gminnego Konkursu Kolęd i Pastorałek, którego organizacji podjęli się członkowie społeczności Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Suchorabie.

Wzięli w nim udział uczniowie z wielu szkół naszej gminy, którzy zaprezentowali swoje umiejętności wokalne, wykonując tradycyjne oraz nowoczesne kolędy i pastorałki.

Przesłuchania odbywały się w Małopolskim Centrum Dźwięku i Słowa. Uczestnicy byli oceniani w trzech kategoriach wiekowych przez jury – w składzie: Mirosław Stępień, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej w Niepołomicach; Dariusz Szadzikowski, nauczyciel fortepianu w tejże szkole oraz Marta Makowska, – przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy w Niepo-

micach – brało pod uwagę wokalne umiejętności, interpretację utworu i aranżację.

Po występach jury wyłoniło zwycięzców, a zostali nimi:

Grupa młodszą – soliści:

1. miejsce – Kinga Gródek z ZSP w Zagórzcu. 2. miejsce – Maja Dereszkiwicz – Społeczna Szkoła Podstawowa im. Lady Sue Ryder w Niepołomicach. 3. miejsce – Magdalena Wolska – ZSP w Suchorabie.

Grupa młodszą – zespoły:

1. miejsce – ZSP w Suchorabie – ZESPÓŁ NUTKI, 2. miejsce – SP w Staniątkach. 3. miejsce – SP nr 2 im. Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach.

Grupa kl. 4-6 – soliści:

1. miejsce – Alicja Przybyszek – SP w Staniątkach, 2. miejsce – Marcelina Gocoł – SP nr 2 im. Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach, 3. miejsce – Julia Wyszynska ze Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lady Sue Ryder w Niepołomicach.

Grupa kl. 4-6 – zespoły:

1. miejsce – Chór szkolny SP w Staniątkach, 2. miejsce – Chór szkolny ZSP w Zagórzcu. / 3. miejsca nie przyznano/

Grupa starszą – soliści:

1. miejsce – Wiktoria Sieprawska – SP w Staniątkach, 2. miejsce – Maja Du-

dek – SP nr 2 im. Kazimierza Wielkiego w Niepołomicach, 3. miejsce – Natasza Taborska – SP w Staniątkach.

Grupa starszą – zespoły:

1. miejsce – Chór szkolny ze Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lady Sue Ryder w Niepołomicach. / 2. miejsca nie przyznano/ 3. miejsce – Duet SP nr 2 w Niepołomicach: Hanna Jabłońska i Aleksandra Jabłońska.

Przyznano 2 wyróżnienia dla:

Maksymiliana Budziszewskiego i Antoniego Strumińskiego z SP w Podgrabiu.

Wszystkim uczestnikom, ich opiekunom oraz organizatorom przewodniczący jury, Mirosław Stępień złożył serdeczne gratulacje, wyrażając swoje uznanie dla wysokiego poziomu artystycznego wykonawców i wyjątkowej atmosfery, która towarzyszyła konkursowi. Nagrody wręczył Wiesław Bobowski, dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach.

Konkurs był okazją do celebrowania tradycji kolędniczych i umożliwił lokalnej społeczności integrację podczas świątecznego okresu. Wszyscy uczestnicy zostali nagrodzeni za swoje wysiłki i zaangażowanie w wydarzenie. Już dzisiaj zapraszamy na przyszłoroczny konkurs uczniów szkół podstawowych z terenu naszej gminy.

Odblaskowa Szkoła

Katarzyna Kołodziej

koordynator akcji Odblaskowa Szkoła, nauczyciel języka polskiego w SP nr 2 w Niepołomicach

W tym roku szkolnym nasza szkoła po raz kolejny wzięła udział w konkursie Odblaskowa Szkoła, który ma na celu promowanie wśród uczniów bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Musieliśmy więc podjąć działania, które obudzą świadomość dzieci i rodziców odnośnie bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły. Warto było. Zajęliśmy 6. miejsce, a placówek biorących udział w tym konkursie było aż 168

25 stycznia 2023 w Centrum Kongresowym ICE Kraków odbyła się gala finałowa XII małopolskiego konkursu Odblaskowa Szkoła, podczas której dyrektor Alina Jachimczak wraz z trzema uczennicami i koordynatorkami konkursu odebrały dyplomy za zajęcie 6. miejsca w województwie i 1. w powiecie.

Podczas realizacji zaplanowanych zadań na pierwszym miejscu postawiliśmy szeroko zakrojoną współpracę ze wszystkimi placówkami i ludźmi mającymi bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo naszych podopiecznych. Pamiętając również o zasadzie, że najlepiej uczyć się poprzez zabawę, staraliśmy się tak realizować wyznaczone przez nas działania, aby było to możliwe.

Były więc spotkania z policją i strażą pożarną, szkolenie z pierwszej pomocy, odblaskowe zawody sportowe, zajęcia pozalekcyjne związane z bezpieczeństwem ruchu drogowego, odblaskowe tańce, spektakl promujący bezpieczne poruszanie się uczniów po drodze. Wielokrotnie nasi wo-

lontariusze byli widoczni na ulicach Niepołomic. Rozdawali odblaskowe serduszka mieszkańcom gminy, szczególnie dbając o bezpieczeństwo seniorów, a rowerzyści otrzymali odblaski na szprychy.

Wielkim uznaniem cieszyły się akcje plenerowe, takie jak Odblaskowy happening uczniów z kl. 2 oraz biegi Odblaskowo na sportowo w Puszczy Niepołomickiej, w których wzięły udział

dzieci z oddziałów przedszkolnych, ich rodzice i biegacze uczestniczący w 71. Parkrunie. Oczywiście cała społeczność szkolna została zaopatrzona w kamizelki odblaskowe i elementy odblaskowe.

Mieszkańcom Niepołomic bardzo spodobał się pomysł stworzenia napisów przy dwóch przejściach dla pieszych znajdujących się w pobliżu naszej szkoły. Ich treść ma wszystkim przypominać o rozsądnym zachowaniu na pasach. Brzmiały one: „Schowaj telefon! Jesteś na przejściu”.

Sukces naszej szkoły to sukces gminy i jej mieszkańców. Pracowaliśmy na niego wszyscy. Najważniejsze jednak, by działania podjęte podczas tej akcji przyczyniły się do wzrostu świadomości nie tylko dzieci, ale i dorosłych na temat bezpieczeństwa na drodze. Mamy nadzieję, że tak się właśnie stało.

Uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka

Magdalena Styczeń

Przedszkole Samorządowe w Woli Batorskiej

Dziadkowie to wielki skarb dla wnuczków, oni czynią ich dzieciństwo bardziej pełnym, udanym i szczęśliwym. Babcia i dziadek to słowa, które każdemu dziecku kojarzą się z ciepłem i miłością. Dziadkowie zawsze mają czas dla wnuczków, umieją pocieszyć, są cierpliwi, zawsze rozumieją ich dziecięce rozterki, ale przede wszystkim bezgranicznie je kochają. Wnuczka są dla nich radością życia.

Dlatego też dzieci z Przedszkola Samorządowego w Woli Batorskiej, gościły swoje babcie oraz dziadków na uroczystości z tej okazji. Spotkanie to odbyło się w Domu Kultury w Woli Ba-

torskiej w dniach: Grupa Misie i Biedronki – 23 stycznia, natomiast grupy Pszczółki, Krasnoludki i Smerfy w dniu 26 stycznia.

Przedszkolaki z niecierpliwością oczekiwały zaproszonych gości. Licznie przybyli babcie i dziadkowie mieli okazję podziwiać swoje wnuczka w specjalnie dla nich przygotowanych programach artystycznych. Dzieci pod czujnym okiem wychowawczyń zaprezentowały wiersze, piosenki oraz tańce, które ćwiczyły na tę uroczystość. Grupa Misie dodatkowo zaprezentowała jasełka dla swoich dziadków. Na koniec występów wszystkie wnuczka

obdarowały babcie i dziadków własnoręcznie przygotowanymi laurkami i upominkami. Goście ze wzruszeniem patrzyli na najmłodszych i gromkimi brawami dziękowali za występy.

W pięknej scenografii oraz wyjątkowej atmosferze wnuczka wspaniale wystąpiły przed bliskimi, następnie zaprosiły babcie i dziadków na słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców, aby w szczególny sposób okazać swoim bliskim szacunek i po raz kolejny podziękować za miłość, cierpliwość i zrozumienie. To były naprawdę wyjątkowe uroczystości, pełne uśmiechu, radości i dumy. Szczęśliwe i rozpromienione twarze gości dały wyraz tego, jak ważne są takie spotkania i chwile spędzone wspólnie z wnuczkami.

31. finał WOŚP w Niepołomicach

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

94 tysiące złotych zebrał tym razem niepołomicki sztab Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Jak co roku kwota ta jest zasługą ofiarodawców oraz wspaniałych wolontariuszy, którzy z orkiestrowymi puszkami docierają, gdzie mogą

W tym roku hasłem finału było: *Chcemy wygrać z sepsą!*, w naszej gminie kwestowało 35 zespołów, które składały się głównie z uczniów szkół gminy Niepołomice, czasami uczniowie kwestowali z rodzicami, a w jednym zespole był także przeuroczy psiak.

Ofiarodawcy mieli możliwość wrzucania datków do eSkarbonki, a wiele osób także odwiedzało niepołomicki sztab, tym razem zlokalizowany w Szkole Podstawowej nr 2. I dobrze, bo tu było też specjalne stoisko, na którym wystawione były orkiestrowe gadżety. Zresztą do sztabu przychodzili także rodzice wolontariuszy, opiekunowie, nauczyciele i osoby wspie-

rające. Przychodzili pomóc lub przynosili rozmaite przekąski, żeby wolontariuszom nie zabrakło siły.

Atrakcjami 29 stycznia były u nas pokaz strażacki i Off Road. Dodatkowo burmistrz Roman Ptak wystawił na WOŚP-ową aukcję książkę Adama Bodnara *Nigdy nie odpuszczę*, ze specjalną dedykacją autora.

Tegoroczny finał wsparli szczególnie: Córka Piekarza, PSB Mrówka Niepołomice, rodzice i nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 2 im. Króla Kazimierza Wielkiego, Wnęk Lewiatan Niepołomice, Agencja Ochrony VIP Patrol, Gmina Niepołomice, Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa,

organizatorzy i uczestnicy OFFroadLOVERS dla Orkiestry, Ochotnicze Straże Pożarne z naszej gminy, organizatorzy parkrunu Puszcza Niepołomicka oraz szkoła językowa EducatO.

Ogromny szacunek i podziękowania dla wolontariuszy i ich rodziców oraz nauczycieli. Pogoda Was nie rozpieszczała, tym bardziej doceniamy Wasze zaangażowanie i czas. Dziękuję zarówno wolontariuszom zbierającym na zewnątrz, jak i tym w sztabie za bezpieczny przebieg zbiórki, Waszą chęć i uśmiech. Dziękujemy wszystkim darczyńcom – za życzliwość, miłe przyjęcie wolontariuszy i datki do puszek, licytowanie wystawionych przedmiotów oraz wpłaty do eSkarbonki – tuż po przekazaniu pieniędzy konwojowi dziękowała szefowa sztabu, Małgorzata Juszczyk.

To znowu był gorący, choć bardzo zimny dzień, dziękujemy i dalej mamy nadzieję, że z takim sukcesem Orkiestra będzie grała do końca świata i jeden dzień dłużej.

OFFroadLOVERS dla Orkiestry

W ramach 31. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Niepołomicach odbyła się kolejna impreza *OFFroadLOVERS dla Orkiestry*, czyli zawody w jeździe terenowej samochodem. Tegoroczna, siódma edycja obfitowała w moc atrakcji zarówno dla aktywnych fanów offroad'u, jak i szerokiej publiczności, która przyszła oglądać te niecodzienne zmagania

Zawodnicy rywalizowali w czterech kategoriach: Turysta – entuzjaści zabawy w błocie, Kozak – kierowcy, których jazda po asfalcie przyprawia o mdłości, a w terenie czują się jak ryba w wodzie, Niepołomny – zawodnicy, których codzienna droga to rowy, nasypy i kałuże, a podjazd pod domem usłany mają błotem i kamieniami oraz Dzik – czyli posiadacze quadów. Łącznie w grupach startowych zarejestrowało się prawie 200 osób, na starcie pojawiło się ponad 150 załóg.

Pierwszy pojazd wystartował po godzinie 9 rano, a ostatnia ekipa zameldowała się na mecie wyścigu po godzinie 15. Co prawda nie wszystkim udało się do mety dotrzeć, ale reklamacji nie było, a o wyjątkowości przygotowanej trasy już krążą legendy!

Dla kibiców i widzów zaplanowaliśmy atrakcje w postaci specjalnego toru terenowego z niespodziankami dla błędniaka. Chętni mogli, za datkę do puszkę WOŚP, wsiąść do samochodów prowadzonych przez chętnych offroadowych wolontariuszy, którzy przez kilka godzin wozili ich po dziurach i nasypach, zarażając swoją pasją do tej jakże niesamowitej dziedziny sportu.

Podsumowując tegoroczne *OFFroad-LOVERS dla Orkiestry* nie sposób nie wspomnieć o ogromnej pomocy ze strony właściciela terenu, Zbigniewa Jasiewicza, który sam jest fanem, a w przeszłości był czynnym kierowcą offroadowym i w niesamowitym stopniu wsparł w tym oraz ubiegłym roku naszą pasję, udostępniając teren byłego osiedla Żubr oraz supportując nas ciężkim sprzętem.

Ogromne podziękowania kieruję także do Mariusza Czajkowskiego, Jakuba Porąbki, Dariusza Klimy, Pawła Jezierskiego, Sławomira Maja i Łukasza Grabowskiego oraz całej, ekipy OFFroadLOVERS, której (za co z góry przepraszam) nie jestem już w stanie wymienić, bo w tym roku jej skład powiększył się do niespotykanych dotąd rozmiarów. Dzięki Waszej pracy, pasji i zaangażowaniu, na naszej imprezie zebraliśmy ponad 1/3 zgromadzonych przez

niepołomicki sztab WOŚP przy SP nr 2.

Organizując od kilku lat terenowe zmagania, staramy się pomagać poprzez realizowanie i krzewienie naszej pasji, jaką jest offroad. To nas jednoczy, motywuje i dodaje energii, bo chyba nie ma nic lep-

szego niż granie dla Orkiestry przy takiej zabawie. Do końca świata i o jeden dzień dłużej! Do zobaczenia za rok!

KAJETAN KONARZEWSKI
MCDiS

Salon Czwartkowy z prof. Adamem Bodnarem

Marta Makowska

Referat Promocji i Kultury

26 stycznia podczas Salonu Czwartkowego Akademii Dobrych Manier gościliśmy prof. dr. hab. Adama Bodnara, specjalistę w zakresie prawa konstytucyjnego i praw człowieka, do niedawna Rzecznika Praw Obywatelskich RP

Czwartkowe spotkanie w Zamku Królewskim w Niepołomicach zgromadziło bardzo wielu gości. Uczestnicy wydarzenia nie tylko wysłuchali rozmowy profesor Teresy Olearczyk z profesorem

Adamem Bodnarem, ale też chętnie zadawali pytania. Dyskusja na temat praworządności, rzetelności wykonywania obowiązków przez osoby pełniące funkcje publiczne, jawności podej-

mowanych przez rządzących decyzji przeciągnęła się do późnych godzin wieczornych. Na koniec spotkania prof. Adam Bodnar podpisywał swoje książki.

Drzewo pamięci Piotra Szczęsnego

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

26 stycznia na Niepołomiczkich Błoniach odsłonięto tablicę pamiątkową przy drzewie pamięci Piotra Szczęsnego

Drzewo – buk trójkolorowy – będzie przypominał o Piotrze Szczęsnym – chemiku, zaangażowanym w Solidarność, uczestniku tworzenia społeczeństwa obywatelskiego, który 19 października 2017 r. w akcji protestu przeciwko niszczeniu demokracji przez rządy PiS dokonał samospalenia pod Pałacem Kultury i Nauki w Warszawie, chcąc wstrząsnąć sumie-

niami obywateli. Symbolicznego odsłonięcia tabliczki dokonali Ewa Negrusz-Szczęsna – żona Piotra Szczęsnego, prof. Adam Bodnar – działacz na rzecz praw człowieka, wiceprezes Helsińskiej Fundacji Praw Obywatelskich (2010–2015), rzecznik praw obywatelskich (2015–2021) oraz Roman Ptak – burmistrz miasta i gminy Niepołomice.

Spotkanie noworoczne

Joanna Kocot

Referat Promocji i Kultury

25 stycznia w Zamku Królewskim w Niepołomicach spotkali się Miłośnicy Ziemi Niepołomickiej i zaproszeni

goście. Był czas na kolędowanie pod przewodnictwem Niepołomiczan, ale także na życzenia noworoczne i rozmowy

– o minionym roku, planach na najbliższą przyszłość. Spotkanie upłynęło w przyjemnej, świątecznej atmosferze.

Budynek Sokoła po remoncie

Szymon Urban

PTG Sokół

Mamy powody do radości! Budynek Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego Sokół przeszedł długo wyczekiwany remont

W trakcie remontu wymieniono: stolarkę okienną, drzwi wewnętrzne i zewnętrzne, odmalowano wnętrza, a także wymieniono oświetlenie na sali baletowej. Teraz czeka nas naprawa ogrodzenia od strony ulicy Kościuszki.

Całość remontu została sfinansowana przez gminę Niepołomice, za co jesteśmy niezmiernie wdzięczni burmistrzowi Romanowi Ptakowi oraz wszystkim osobom zaangażowanym w prace.

W sobotę 28 stycznia mieliśmy możliwość wspólnie posprzątać po remoncie, nanieść ostatnie poprawki i zrobić niewielkie przemeblowanie.

Wyremontowany budynek cieszy ćwiczących. Podczas *Ferii z Sokółem*, można było skorzystać z kursu samoobrony dla dzieci i rodziców oraz zajęć tai-chi z elementami jogi.

Nowością są też treningi FITCAMP. To okazja dla każdego chętnego do rozpoczęcia swojej przygody z aktywnością fizyczną. Więcej informacji o tych zajęciach

na naszym profilu na Facebooku. Cieszymy się, że udało się wyremontować budynek i mamy nadzieję, że będzie służył jak najdłużej jego użytkownikom. Zapraszamy wszystkich do skorzystania z oferty PTG Sokół Niepołomice!

Niepołomice śpiewają kolędy

29 stycznia w Zamku Królewskim w Niepołomicach odbył się koncert *Niepołomice śpiewają kolędy*. Było to wydarzenie w ramach projektu *Niepołomickie Impresje Muzyczne 2023* realizowanego przez Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki

Wśród licznie przybyłych gości znaleźli się przewodniczący Rady Miejskiej w Niepołomicach Marek Ciasłoń i jej wiceprzewodniczący – Andrzej Gąsłowski, a także radny powiatu wielickiego Jakub Paluch. Program wydarzenia został zaprezentowany w dwóch częściach. W pierwszej wystąpił Zespół Kameralny Pro Arte pod opieką Jerzego Sobeńki i Katarzyny Rojek. W jego wykonaniu usłyszeć można było m.in. dwie kantyczki staniąteckie: *Wesoły nam i Nużmy dziś krześcijani*, kolędy *Co się dzieje* czy *Zasnij Dziecino*, a także zagraniczne piosenki bożonarodzeniowe, wśród nich jedna z najbardziej popularnych i znanych piosenek popkultury *White Christmas*. Podczas koncertu wystąpiła również Maja Dreszkiewicz, uczennica III klasy Społecznej Szkoły Podstawowej im. Lady Sue Ryder, która przy akompaniamencie fortepianowym Jerzego Sobeńki oraz z towarzyszeniem fletu Katarzyny Rojek zaśpiewała *W ubogiej stajence*.

W pierwszej części wydarzenia znalazła się również oparta na motywach opowiadania Bruno Ferrero opowieść bożonarodzeniowa *O staruszce czekającej na Dobrego Boga* zaprezentowana przez prowadzącego wydarzenie.

W drugiej części wydarzenia, czyli niepołomickiej lekcji śpiewania wystąpili: 5. Dywizjon Artylerii Konnej pod dowództwem por. kaw. ochot. Andrzeja Korabika oraz Zespół Niepołomicki zainicjowany przez Mateusza Łaskę i Janusza Rojka z gościnie muzykującą Glorią Brzezińską. Wraz z nimi, korzystając z multimedialnego śpiewnika, publiczność zaśpiewała utwory: *Dziecina mała*, *Uciekali z musicalu Metro*, *Nojpiekniejszo nocka* oraz tradycyjne kolędy, a wśród nich m.in. *Jezusa narodzonego*, *Nowy Rok bieży*, *A wczora z wieczora*. Wydarzenie zakończono wspólnym zaśpiewaniem *Podnieś rękę Boże Dziecię* z kolędy *Bóg się rodzi*.

W niedzielne popołudnie zamek wypełnił się muzyką i śpiewem, nie tylko tym, który można było usłyszeć, ale do którego można było również dołączyć.

Zarówno część przygotowana w formie koncertu, jak i ta od kilku lat będąca niepołomicką lekcją śpiewania, zostały gorąco przyjęte przez publiczność. *Niepołomice śpiewają kolędy* było nie tylko nazwą wydarzenia, ale prawdziwą muzyczną rzeczywistością.

Organizatorzy przekazują serdeczne podziękowania Zespołowi Kameralnemu Pro Arte, 5 DAK-owi, Niepołomickanom i oczywiście publiczności za stworzenie wyjątkowego, czasami wręcz rodzinnego klimatu. Kierują również wyrazy wdzięczności do partnerów

w realizacji: Kolejowego Towarzystwa Kultury z Krakowa, Zamku Królewskiego w Niepołomicach Sp. z o.o., Muzeum Niepołomickiego, Małopolskiego Banku Spółdzielczego, a także do burmistrza miasta i gminy Niepołomice za patronat honorowy, a także gminy Niepołomice za współfinansowanie wydarzenia.

JANUSZ ROJEK
w imieniu TMMiŚ
foto. Katarzyna Łąbęda

Koncert Noworoczny ZPiT Zagórzanie

Barbara Wdaniec
Instruktor Domu Kultury w Zagórzcu

6 stycznia 2023, w święto Trzech Króli, Dom Kultury w Zagórzcu zaprosił gości na Koncert Noworoczny w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca Zagórzanie.

Liczenie zgromadzona publiczność miała możliwość posłuchać przyspiewek ludowych, tradycyjnych polskich kolęd i obejrzeć tańce w wykonaniu naszego zespołu.

Przed publicznością z dużym powodzeniem zaprezentowali się zarówno

starsi, jak i młodszy członkowie zespołu. Mali Zagórzanie, dziecięca grupa, zaprezentowała swój program artystyczny, na który składały się z fragmentów taneczne krakowiaka, poleczki i poloneza oraz przebojowo wykonane kolędy. Swoim programem skradli serca widzów, otrzymując za występ gromkie brawa.

Młodzież podczas tego wydarzenia zaprezentowała się w dwóch odsłonach,

wykonując suitę własnego regionu, czyli krakowiaków wschodnich oraz pieśni i tańce regionu rzeszowskiego.

Zwieńczeniem koncertu, jak nakazuje w takim okresie tradycja, było wspólne radosne kolędowanie oraz wzajemne życzenia szczęśliwego 2023 roku.

Zakończeniem tego wieczoru był słodki poczęstunek i miłe rozmowy przy kawie.

Dziękujemy wszystkim za obecność i wspólne kolędowanie na rozpoczęcie roku.

Tomasz Tułacz z tytułem Najlepszego Trenera Małopolski 2022 roku!

Ola Sępek

Niepołomicki Sport Sp. z o.o.

Puszcza Niepołomice to najlepszy zespół z województwa małopolskiego po rundzie jesiennej. Żubry zajmują 2. miejsce w tabeli Fortuna 1 Ligi z dorobkiem 34 punktów, tracąc do lidera rozgrywek zaledwie 3 punkty. Rewelacyjna postawa zespołu to duża zasługa sztabu szkoleniowego na czele z Tomaszem Tułaczem.

Trener Tułacz jest najdłużej nieprzerwanie pracującym trenerem na szczeblu centralnym. Do Niepołomic trafił ponad 7 lat temu, kiedy Puszcza Niepołomice była jeszcze w 2. Lidze. Obdarzono go wówczas dużym zaufaniem – i słusnie. Dziś jego drużyna bije się o Ekstraklasę, a on sam został doceniony za swoją pracę. Podczas plebiscytu organizowanego przez „Gazetę Wyborczą” i Małopolski Związek Piłki Nożnej, tytuł Najlepszego Trenera Małopolski 2022 roku trafił do Tomasza Tułacza.

Jak jednak sam podkreśla, ta nagroda to docenienie nie tylko jego pracy,

ale także całego sztabu i pracowników klubu. – *Bardzo dziękuję za wszystkie gratulacje, które w ostatnich dniach do mnie spływały. Tę nagrodę i to wyróżnienie odbieram, jako docenienie pracy nas wszystkich w klubie, osób pracujących w biurze, mediach, czy też w innych*

działach. Myślę, że to jest wyróżnienie dla całego naszego środowiska kibicowskiego. Myślę, że mamy wspólnie ogromną satysfakcję, że kibice zauważyli tę pracę, a przede wszystkim wyniki zespołu z tak niedużego miasta, jakim są Niepołomice – stwierdził Tomasz Tułacz.

Ferie z Wiarusami

Leon Pitucha

Prezes Ogniska

3 i 4 lutego 2023 Ognisko TKKF Wiarus przeprowadziło coroczne treningi strzeleckie z broni pneumatycznej zakończone zawodami

Po raz kolejny korzystając z gościnności Zarządu Zamku Królewskiego, Ognisko TKKF Wiarus mogło zrealizować w oparciu o Komnatę Gotycką coroczne, zimowe treningi strzeleckie zakończone zawodami aż w pięciu kategoriach.

W tegorocznych zajęciach uczestniczyło 68 młodych strzelców wraz z rodzicami i opiekunami. Treningi i zawody strzelec-

kie odbyły się z karabinka sportowego do tarczy oddalonej 10 m, strzelano 3 strzały próbne plus 5 ocenianych.

Nad bezpiecznym przebiegiem zajęć czuwali instruktorzy i sędziowie oraz wolontariusze ogniska, przy logistycznym wsparciu pani Marzeny Stawarz z ramienia Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Nad całym zadaniem honorowy patronat objął burmistrz miasta i gminy Niepołomice, Roman Ptak.

Wyniki w poszczególnych kategoriach:

Kategoria dziewcząt 12-17 lat:

1. Emilia Pustuła – 48 pkt.
2. Alicja Szewczyk – 44 pkt.
3. Amelia Cichoń – 43 pkt.

4. Amelia Klich – 39 pkt.

Kategoria chłopców 8-12 lat:

1. Filip Szkutnik – 42 pkt.
2. Olek Micula – 37 pkt.
3. Adam Bojko – 32 pkt.

Kategoria chłopców 13-15 lat:

1. Sebastian Bartosi – 44 pkt.
2. Bartosz Klich – 40 pkt.
3. Maciej Terczyński – 36 pkt.
4. Jakub Micula – 32 pkt.

Kategoria chłopców od 16 lat:

1. Kacper Szkutnik – 49 pkt.
2. Jan Cichoń – 46 pkt.
3. Mateusz Różeński – 41 pkt.

Kategoria rodzinna:

1. Rodzina Szkutników – 132 pkt.
2. Rodzina Cichoniów – 131 pkt.
3. Rodzina Klichów – 124 pkt.

Wszystkim uczestnikom składamy serdeczne podziękowania za udział, miłą atmosferę i pozytywne nastawienie. Zwycięzcom gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów, oczywiście serdecznie zapraszamy na kolejne zajęcia, treningi, zawody organizowane przez Ognisko TKKF Wiarus.

21 MAJA 2023, PUSZCZA NIEPOŁOMICKA

X Półmaraton Leśna Dziesiątka Gravel w Puszczy

WWW.PROACTIVESPORT.PL

ZAPISY:

Chcę pomóc drużynie i dać z siebie wszystko

Mieszkająca w Woli Batorskiej Kornelia Mikołajewska w sezonie 2023 reprezentować będzie barwy Toruńskiego Klubu Kolarskiego Pacific. Już w marcu wystartuje w pierwszych zawodach rangi UCI we Włoszech

Mieliśmy okazję porozmawiać z tą młodą zawodniczką w trakcie przygotowań do sezonu. Opowiedziała nam o żmudnym budowaniu formy, codziennych treningach i planach na przyszłość.

Szymon Urban: Rozmawialiśmy ostatnio w wakacje 2022 roku. Sporo od tego czasu się zmieniło.

Kornelia Mikołajewska: Hmm... klub się zmienił. Wtedy jeździłam w barwach Copernicus Toruń. A ponieważ jest to klub młodzieżowy, a ja skończyłam 18 lat i trafiłam do kategorii U23 Elita Kobiet, to musiałam szukać nowego zespołu.

I wybór padł na...

Wielkiego wyboru nie ma, ponieważ w Polsce są dwa kluby dające możliwość jazdy po 18. roku życia. Jest to jest Atom Deweloper Posciellux.pl Wrocław oraz Toruński Klub Kolarski Pacific. I to właśnie barwy klubu z kujawsko-pomorskiego będę reprezentowała w najbliższym sezonie.

Pacific to klub, którego historia sięga lat 50. ubiegłego stulecia. Wychował też wielu znakomitych kolarzy. To chyba dobry start?

To kolarska kuźnia talentów, która wychowała sportowo Michała Kwiatkowskiego, Michała Gołasia, Tomasza Marczyńskiego czy Kasię Niewiadomą. Nie jest to profesjonalna drużyna kolarska, ale dobrze zorganizowany klub zapewniający sprzęt, ubranie i start w zawodach rangi UCI.

Zespół siedzibę ma w Toruniu, czyli jakieś 460 km od Twojego domu. Jak wyglądają treningi drużynowe?

Byłam w Toruniu na gali kończącej poprzedni sezon i udało mi się z dziewczynami odbyć tam dwa treningi. A zimą kolarstwo trenuje się głównie indywidualnie. Są tygodnie, gdy trener daje dużo swobody w doborze drogi treningowej. Ja korzystam z indywidualnego programu trenerskiego i podążam za określonym planem przygotowywany specjalnie dla mnie.

Czyli głównie trening w domu i w samotności?

Zależy od pogody. Jak na zewnątrz jest brzydko, czeka mnie trener. Czyli cyfry, waty i pocenie się pod siebie. To bardzo ciężkie treningi, ale skupianie się na cyfrach pozwala mi przetrwać cztery godziny na rowerze stacjonarnym. Gdy jest ładnie, mogę dwa razy w tygodniu jechać na swobodny tre-

ning – na przykład pojeździć kilka godzin po górach, uważając, aby nie przekroczyć TSSu, czyli Training Stress Score.

Mówisz o watach, obciążeniach i treningu indywidualnym. To wszystko wiąże się z postępem technologicznym, który na naszych oczach zmienił podejście do uprawiania kolarstwa.

Zgadza się, technologia zdominowała całkowicie sposób trenowania. Zawodnik na bieżąco śledzi swoje postępy i zaangażowanie, a trener może – analizując wykresy – dobrać odpowiedni plan. Niestety wielu fantastycznych szkoleniowców nie potrafi docenić zdobytych technik. Gdyby udało się połączyć ich doświadczenie i fachowość z umiejętnością korzystania z technologii, sukcesów w kolarstwie byłoby więcej.

Bo nadzieje na złotą erę polskiego kolarstwa były ogromne, zwłaszcza po sukcesie Michała Kwiatkowskiego na Mistrzostwach Świata.

Michał Kwiatkowski został mistrzem świata w 2014 roku. W tym samym roku Rafał Majka wygrał klasyfikację górską Tour de France, a dwa lata później zdobył brąz na igrzyskach olimpijskich. Kibice kolarstwa liczyli, że w ślad za nimi pójdą następni. Tak się jednak nie stało, co więcej – kilku dobrych polskich zawodników zakończyło kariery. Ale wydaje mi się, że dziś tendencja jest już zwykła. Mamy super młodych kolarzy odnoszących sukcesy w EYOF (European Youth Olympic Festival), Atom Developer został klubem kontynentalnym. Dwie dziewczyny przeszły do drużyn World Touru, a Daria Pikulik wygrała etap w odbywającym się w Australii wyścigu Santos Tour Down Under.

Wracając do Twoich przygotowań do sezonu: jak udaje Ci się łączyć trening, naukę i pracę?

Wstaję o 3.00 rano, muszę zjeść śniadanie i o 4.00 wsiadam na trenera. Raz zdarzyło mi się o 4.30 wybrać na trening na zewnątrz. Później pociąg do Krakowa do szkoły, a w drodze – praca. Po szkole wracam do domu, gdzie czeka mnie siłownia. Jem obiad, ucinam sobie drzemkę. A później trening. W międzyczasie audiobooki i muzyka.

Sport wyczynowy wymaga poświęceń...

Kolarstwo to ciężki sport. Boli i człowiek się poci. To nie jest tak, że ubierasz się w ładne ciuchy i jeździsz po Majorce. To głównie ciężki wysiłek fizyczny, ogromne poświęcenia, specjalna dieta, brak alkoholu. Do tego dochodzą problemy z jelitami...

Potrafisz zachęcić młodych ludzi do kolarstwa!

Jeśli chcesz uprawiać sport dla pieniędzy, to polecam piłkę nożną albo tenis (śmiech).

Wspomniałaś o dziecie. Jak wygląda odżywianie w okresie treningowym?

Dziennie trenując spalam około 3000 kalorii. Na szczęście pomaga mi mama, dbając, żebym po treningu miała gotowe jedzenie. Jak schodzę z roweru, to muszę jeść, a gdyby nie ona, jadłabym głównie skyr (śmiech).

Rodzina rozumie Twoją pasję?

Myszę, że początkowo mogli nie rozumieć, dlaczego aż tak ciężko trenuję. A ja zaczęłam przygodę z kolarstwem raptem dwa lata temu i mam do nadrobienia wiele lat zaległości względem koleżanek ze szkół mistrzostwa sportowego. Ale praca daje rezultaty i zaczynam je prześcigać. Tata też po-

maga, stara się uczyć mechaniki rowerów. A babcia to chyba mój najwierniejszy kibic.

Przed Tobą pierwsze poważne starty w sezonie. Z tego, co wiesz, będziesz się ścigać we Włoszech?

Tak, w marcu czekają mnie dwa zawody rangi UCI we Włoszech. Jednodniowe Trofeo Oro in Euro oraz pięciodniowa etapówka Trofeo Ponente in Rosa. Trener zdecydował o wysłaniu sześcioposobowej drużyny i powołał mnie w jej skład. A będzie to prawdziwe ściganie, z mistrzyniami swoich krajów, mistrzyniami Europy...

Czego się spodziewasz po swoim starcie?

Chcę przede wszystkim pomóc drużynie i dać z siebie wszystko, a przy odrobinie szczęścia – zabrać się w ucieczkę i ukończyć zawody w pierwszej dziesiątce. Bo waty na treningu nie zawsze przekładają się na dobre wyniki w zawodach. Do wygrania trzeba też zmysłu taktycznego, rozeznania w peletonie, umiejętności jazdy w grupie, a czasem nawet przepchnięcia się łokciami. To ostatnie jest chyba bardziej popularne w damskim niż w męskim peletonie. Mam tę przewagę, że jeszcze nikt mnie nie zna, peleton może mnie „odpuścić”, a ja dysponuję siłą pozwalającą myśleć o finiszu samotnym lub z małej grupy.

Zobaczmy Cię na trasie zawodów w Polsce?

Tak, oczywiście. Sezon zaczyna się od Słężańskiego Mnicha w Sobótce. Później Mistrzostwa Polski na Mazowszu, w międzyczasie Puchary Polski w różnych miejscach, górskie Mistrzostwa Polski, a do tego zawody w jeździe na czas, w której mam spore szanse na dobre wyniki. A mój klub organizuje jedyny w Polsce damski wyścig UCI: Śladami Królowy Anny Wazówny, w którym startują zawodniczki z różnych krajów i z topowych zespołów.

A co myślisz o damskim ściganiu w naszym kraju, czy jesteśmy w awangardzie Europy, czy raczej się dopiero uczymy?

Jeśli chodzi o kobiece zawody kolarskie jesteśmy w fazie embrionalnej. Nie rozumiem, dlaczego nie mamy w Małopolsce zawodów dla pań. Żeby startować, musimy jechać na Mazowsze, pod Lublin albo jeszcze dalej.

A wracając do treningów: czy Twoim zdaniem Niepołomice to dobre miejsce do uprawiania kolarstwa?

Świetne miejsce strategicznie. W ciągu 20 minut mogę dojechać do Dąbrowy, dalej na Beskid Wyspowy czy w okolice Nowego Wiśnicza albo zostać na Pogórzu Wielickim i ćwiczyć podjazdy. Jak chcę robić aktywną regenerację – jadę do puszczy. Jak trening na czasówce – to poranna jazda po WTR-ce, gdy nie ma jeszcze biegaczy, spacerowiczów z psami i można jechać 45 km/h. A swoje pierwsze 1000 metrów przewyższenia na jednym treningu zrobiłam wyjeżdżając 27 razy pod Winnicę w Staniątkach. Moim zdaniem mieszkamy w super miejscu.

To znaczy, że można Cię wypatrywać na lokalnych trasach?

Tak, jeśli tylko zorganizujesz z NIEPOKręcę ustawkę, a ja będę w okolicy, to zawsze przyjadę. Poczekam na ciebie na szczycie (śmiech).

Gdzie można śledzić Twoje postępy?

Zapraszam na swój Instagram (<https://www.instagram.com/lilmikolajevsky/>). Tam umieszczam zdjęcia z treningów, zawodów oraz Wahoo Faces, czyli zdjęcia tuż po ciężkim treningu pokazujące, że kolarstwo to naprawdę wymagający sport. Oprócz tego jestem na Stravie (<https://www.strava.com/athletes/31544468>).

Pozostaje mi życzyć Ci dalszej wytrwałości i powodzenia w zawodach!

Dziękuję! Dużo poświęcałam, aby dobrze się do nich przygotować. Na szczęście nie jestem w tym sama, wspiera mnie

w treningach wielicka firma Krak-Steel, techniczne wsparcie dostaję ze strony sklepu Project Bike, a Arkadiusz Kogut z Way2Champ przygotowuje dla mnie plany treningowe. Mam nadzieję, że pokażę się z dobrej strony, wyrobię sobie silną pozycję w peletonie, a przede wszystkim – uniknę kontuzji.

Trzymam za to kciuki i mam nadzieję na kolejne rozmowy!

Nie dziękuję, a na rozmowę z pewnością się umówimy po pierwszych startach.

Obóz karate u podnóża Gorców

Joanna Musiał

Akademia Karate Tradycyjnego Niepołomice-Kraków

Zdjęcia: Natalia Janusz, Joanna Musiał

Piękna mroźna zima z mnóstwem śniegu przywitała nas w tym roku w Ochothnicy Górnej podczas naszych zimowych obozów. W ośrodku, do którego jeździmy od blisko 20 lat, spędziliśmy aktywnie dwa turnusy obozu – od 28 stycznia do 1 lutego oraz od 1 do 5 lutego

Trenowało z nami blisko 80 karateków – w pierwszym terminie najmłodsi karatecy, w drugim głównie kadra klubu od juniora młodszego do seniora.

Pobyt dzieci wypełniały nie tylko treningi karate, ale też dużo spacerów, wycieczek w góry i zabaw na śniegu. Starsi

więcej czasu spędzili na macie, szlifując formę do kwietniowych mistrzostw Polski, które odbędą się w Wieliczce.

Gazda Janusz jak zawsze zapewnił obozowiczom sporo atrakcji podczas kulinę i ogniska. Na leśnej polanie, na którą zawiozły nas sanie zaprzężone w konie,

gospodarz przygotował mnóstwo smakołyków – mięso, oscypki, podplomyki i inne własnoręcznie przygotowane wyroby.

Czas między treningami wykorzystywaliśmy też na oglądanie filmów, bajek, wspólne gry i zabawy. Nie mogło też zabraknąć dyskoteki.

Dodatkową atrakcją obozu był wyjazd na termę i do ośrodka spa, gdzie młodsi mogli się wyszaleć w wodzie, a starsi zregenerować zmęczone treningiem mięśnie.

Dziękujemy wszystkim za pobyt w Ochothnicy Górnej, gospodarzom zaś za gościnę i pyszne jedzenie.

1 kwietnia 2023 r.
Puszczza
Niepołomicka

Bieg 10 km
2 godz 30 min

zabawa endorfiny
relaks ludzie
chwile
zmysły uśmiech
wiosna las
bieganie ruch
rywalizacja radość

you only live once
YO
O **CROSS**
10 KM

NAJLEPSZY POCZĄTEK KWIETNIA

DLA CIEBIE !

informacje i zapisy

Magnez – to warto wiedzieć

Prawidłowe odżywianie jest jednym z czynników, który umożliwia utrzymanie odpowiedniej homeostazy organizmu. Osiągnięcie tego stanu równowagi pozwala zachować zdrowie, dobre samopoczucie fizyczne i psychiczne. Wielu z nas często skupia się nad tym, żeby w codziennej diecie dostarczać odpowiednią ilość energii, szczególnie gdy ktoś marzy o tym, żeby zredukować masę ciała. Część osób kontroluje również ilość białka, tłuszczu czy węglowodanów. Coraz częściej wykorzystywane są do tego modne aplikacje pozwalające na wyliczenie odpowiednich ilości tych składników

Czy to jednak wystarczy, żeby zachować odpowiedni stan zdrowia i czy koniecznie musimy to wszystko liczyć? Nie! Postarajmy się skupić na tym, żeby jeść różnorodnie, mądrze, odpowiednio do danej pory roku. Warto również zwrócić uwagę na to, żeby się nie przejadać, zachowywać przerwy między posiłkami oraz na to, aby nasze posiłki obfitowały w odpowiednią ilość witamin i składników mineralnych. Zdobywajmy wiedzę na temat zasad zdrowego odżywiania oraz podstawowe wiadomości na temat witamin i składników mineralnych. Dzięki czemu nasz sposób odżywiania będzie zdrowszy, a my będziemy mogli jeść intuicyjnie.

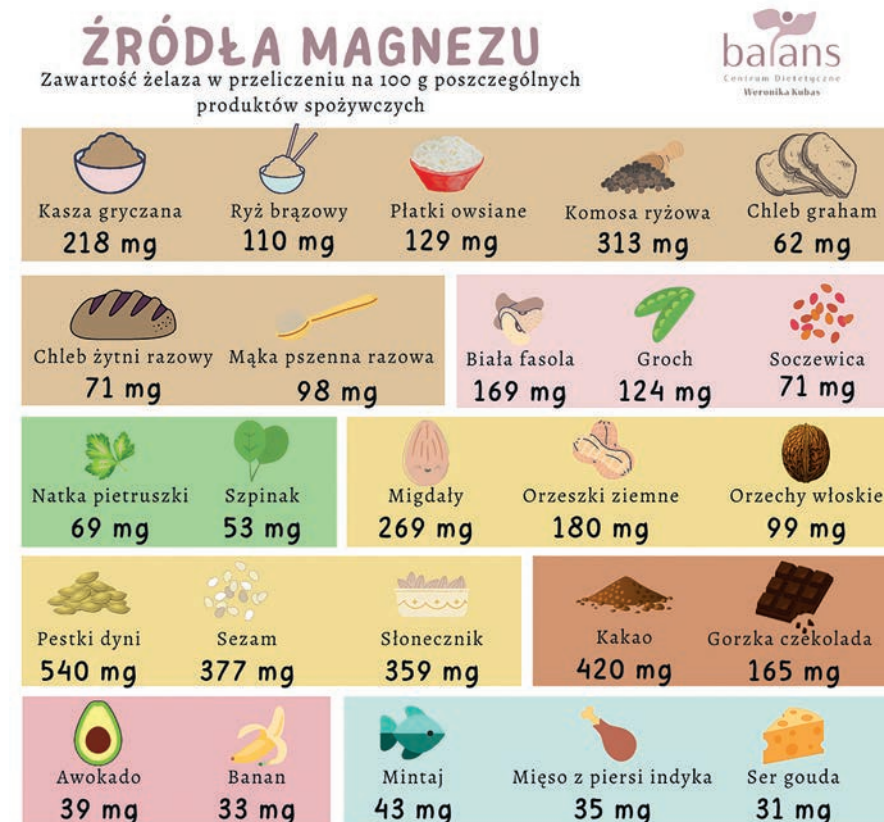
Dzisiaj parę słów o jednym z najczęściej suplementowanych pierwiastków, a mianowicie o magnezie. Magnez jest niezmiernie istotnym składnikiem budulcowym ciała człowieka, czwartym, pod względem zawartości.

Zapotrzebowanie

Zapotrzebowanie na magnez wzrasta z wiekiem, od ok. 80-130 mg/dobę u dzieci, poprzez 240-410 mg/dobę u nastolatków i 240-360 mg u nastolatków, aż do 420 mg/dobę u dorosłych mężczyzn i 320 mg/dobę u dorosłych kobiet. U kobiet w ciąży wzrasta ono do 360-400 mg/dobę. Również u sportowców zapotrzebowanie na magnez może być wyższe.

Warto pamiętać, że zapotrzebowanie na magnez wzrasta u osób nadużywających alkoholu czy podczas ekspozycji na silny stres.

Niektóre stany chorobowe również powodują zwiększenie zapotrzebowania, tj. wybrane choroby nerek, zaburzenia hormonalne tarczycy, przytarczyc, nadnerczy, cukrzyca czy ostre zapalenie trzustki. W takich sytuacjach

Źródła: 1. B. Przygoda, H. Kunachowicz i in. Wartość odżywcza wybranych produktów spożywczych i typowych potraw. PZW, Warszawa 2019.
2. Baza Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych, www.usda.gov

zapotrzebowanie wyznacza lekarz prowadzący.

Funkcje jakie pełni w organizmie:

- magnez jest głównym (obok potasu) kationem wewnątrzkomórkowym, stanowiącym aktywator kilkuset enzymów,
- bierze udział w tworzeniu białka, DNA i RNA, a także w metabolizmie ATP (wpływa więc na procesy energetyczne komórek),
- najbardziej znany jest z tego, że pełni rolę w kurczliwości mięśni i przewodnictwie nerwowo-mięśniowym,
- ma też wpływ na termoregulację i rów-

nowagę mineralną organizmu,

- reguluje ciśnienie krwi, wpływa na pracę serca oraz metabolizm insuliny,
- wpływa na prawidłową pracę układu nerwowego,
- działa antystresowo niwelując stan niepokoju,
- działa przeciwdepresyjnie
- zapobiega miażdżycy naczyń krwionośnych, a tym samym chroni przed zawałami,
- stymuluje układ odpornościowy do prawidłowej pracy,
- łagodzi bolesne miesiączkowanie u kobiet.

Przepis pełen magnezu

Pieczona owsianka z wiśniami, bananem i czekoladą

Składniki:

- 100 g mrożonych wiśni, bez pestek (można wymienić na maliny lub truskawki),
- pół banana (60 g)
- 1 jajko,
- 4 łyżki (40 g) płatków owsianych,
- 7 łyżek (70 g) mleka 2% lub napoju roślinnego,
- 1 łyżeczka (5 g) kakao,
- 2 łyżeczki (10 g) erytrytolu lub ksylitolu,
- 10 g orzeszków ziemnych lub innych orzechów,
- 2 kostki (12 g) gorzkiej czekolady.

Sposób przygotowania:

- Rozgrzać piekarnik do 180 stopni.
- Wiśnie przełożyć do naczynia do zapiekania.
- Do miseczki włożyć kawałki banana, rozgnieść widelcem. Dodać jajko, płatki, mleko, kakao, słodzik i posiekane orzechy. Wymieszać.
- Masę na owsiankę wylać na wiśnie, rozprowadzić równomiernie.
- Posypać posiekaną czekoladą.
- Piec około 25 minut. Przed zjedzeniem lekko przestudzić.

np. Muszyniankę lub twardą wodę z kranu. Jego przyswajalność kształtuje się na poziomie ok. 50%. Przykłady źródeł magnezu znajdują się na grafice.

Kawa a magnez

Jeśli zaś jesteś kawoszem, nie musisz obawiać się tzw. „wyplukiwania magnezu”. Jest ono mocno przesadzone. Straty magnezu mogą wynosić kilkakrotnie mniej niż sama kawa dostarcza (a warto wiedzieć więc, że 100 g naparu z kawy dostarcza 12 mg magnezu). Więc ilości potencjalnie wyplukiwanego magnezu są pomijalne.

Czym grozi niedobór?

Łagodny niedobór często przebiega bezobjawowo. W przypadku znacznego niedoboru obserwuje się ogólne osłabienie, apatię, brak apetytu, senność. Często pojawiają się objawy ze strony układu nerwowo-mięśniowego i sercowo-naczyniowego. Charakterystyczne dla niedoboru są drgania powiek czy bolesne skurcze łydek. Przewlekły niedobór zwiększa ryzyko nadciśnienia tętniczego, insulinooporności, cukrzycy typu 2, osteoporozy pomenopauzalnej, udarów, nowotworów żołądka i jelita grubego. Niedobór magnezu może skutkować też obniżeniem się poziomu wapnia (poprzez wpływ na wydzielanie parathormonu, regulującego gospodarkę wapniowo-fosforanową). Deficyt może przyczyniać się powstawania depresji.

Czy można spożywać go za dużo?

Spożywanie magnezu naturalnie występującego w produktach spożywczych nie niesie ze sobą ryzyka nadmiaru. Zbyt duża podaż może wystąpić przy zwiększonym spożyciu produktów wzbogacanych w ten pierwiastek lub nadmierną suplementacją (skutkuje to biegunką, zatruciem, odwodnieniem, trudnościami w oddychaniu, osłabieniem mięśni).

Suplementacja i przyswajalność

Na rynku mamy szereg suplementów zawierających magnez. Najlepiej przyswajalne są organiczne sole magnezu (cytrynian, mleczan, asparaginian). Związki te są dobrze rozpuszczalne w wodzie, dzięki czemu dobrze wchłoną się w jelicie cienkim.

Zawsze w pierwszej kolejności zanim sięgniemy po suplementację, postarajmy się zwiększyć podaż danego składnika poprzez urozmaicenie swojej codziennej diety.

WERONIKA KUBAS

dietetyk, Centrum Dietetyczne Balans

Źródła magnezu

Aby pokryć zapotrzebowanie na magnez, warto włączyć do codziennego jadłospisu przede wszystkim pełnoziarniste produkty zbożowe, a także nasiona roślin strączkowych, zielone warzywa (magnez

wchodzi w skład chlorofilu, zielonego barwnika roślin), orzechy i nasiona, kakao, niektóre owoce czy produkty odzwierzęce, takie jak chude mięso, ryby, sery żółte. Istotną ilość magnezu można sobie dostarczyć pijąc wodę mineralną

Dom Kultury w Zagórze
oraz
Zespół Pieśni i Tańca Zagórzanie

OGŁASZAJĄ

Zapisy

zaproszeni są
dziewczęta i chłopcy

- do grupy młodszej
w wieku od 7 do 11 lat
- do grupy starszej
w wieku od 12 do 17 lat

szczegóły:

Dom Kultury w Zagórze
12 281 80 52

Centrum Kultury
w Niepołomicach

SPOJRZENIE W NIEBO 2023

Marzec

Gdy suchy marzec, kwiecień nas nagradza, bo deszcz sprowadza – tak powiada przysłowie, a zatem spokojnie możemy sobie życzyć w tym miesiącu bezchmurnego nieba

Po emocjach związanych ze smogową zimą, czeka nas wreszcie upragniona wiosna. Cieszymy się wszyscy z faktu, że Słońce powoli, ale systematycznie, wznosi się po ekliptyce coraz wyżej i wyżej, aby wreszcie przeciąć równik niebieski 20 marca o godz. 22.24, w punkcie równonocy wiosennej – zwanym punktem Barana. Słońce „przechodzi” wtedy z półkuli południowej nieba na północną, świeci dokładnie w zenicie na równiku. Rozpocznie się wówczas astronomiczna wiosna, a na ten szczególnie czekaliśmy z nieukrywaną tęsknotą. Ze względu zaś na zjawisko refrakcji atmosferycznej, zrównanie dnia z nocą wystąpi już wcześniej, bo 17 marca. W Krakowie i okolicy, 1 marca słońce wschodzi o 6.23, a zachodzi o 17.23, zaś ostatniego marca wschodzi (już według czasu letniego) o 6.19, a zachodzi o 19.11, wtedy dzień będzie trwał 12 godzin i 52 minuty. Zatem w marcu w Małopolsce przybędzie dnia aż o 113 minut!

Aktywność magnetyczna Słońca będzie duża, powyżej średniej wieloletniej, zatem mogą się pojawić gwałtowne wyrzuty plazmy z fotosfery naszej gwiazdy, które wkroczyło już na dobre w 25 cykl aktywności, a maksimum aktywności osiągnie w 2025 roku. Zaś w nocy z 26/27 marca czeka nas – ponoć po raz ostatni – zmiana czasu z zimowego na czas letni, przy którym może pozostaniemy już do końca roku. Zatem powinniśmy przestawić zegarki o godzinę do przodu. Rano od tej pory wstajemy o godzinę wcześniej, ale za to będziemy mieć dłuższe, jasne popołudnia, które można będzie wykorzystać chociażby na wiosenne spacerunki czy też prace w przydomowym ogrodzie.

Natomiast ciemne bezksiężycowe noce, dogodne do obserwacji astronomicznych, będą w drugiej dekadzie miesiąca, bowiem kolejność faz Księżyca w marcu będzie następująca: pełnia 7 III o godz. 13.40, ostatnia kwadra 15 III o godz. 03.08, nów 21 III o godz. 18.23 i pierwsza kwadra 29 III o godz. 04.32.

Najdalej od Ziemi (w apogeum) znajdzie się Księżyc 3 III o godz. 19 i 31 III o godz. 13, a najbliżej Ziemi (w perygeum) będzie 19 III o godz. 16. Oby tylko pogoda nam dopisała w obserwacjach naszego naturalnego satelity.

Jeśli chodzi o planety, to Merkurego nie będzie można obserwować w tym miesiącu, bowiem cały czas „kapie się” w promieniach słońca, a 17 III będzie z nim w koniunkcji górnej. Natomiast Wenus gości przez cały marzec nisko na wieczornym niebie, widoczna jest ponad godzinę po zachodzie słońca jako Gwiazda Wieczorna. W dniu 2 III będzie w koniunkcji, czyli bliskim spotkaniu na niebie, z Jowiszem. Czerwonego Marsa znajdziemy w pierwszej połowie nocy, na wieczornym niebie, początkowo w gwiazdozbiore Byka, a pod koniec marca przejdzie do konstelacji Bliźniąt. Natomiast Jowisza, który przebywa w gwiazdozbiore Ryb, możemy do 25 III obserwować na wieczornym niebie, a potem skryje się w promieniach słońca, by się nam pojawić na porannym niebie dopiero z początkiem maja. Jeśli będziemy gdzieś wysoko, np. w Tatrach, to przy tzw. obniżeniu horyzontu i dobrej pogodzie możemy obserwować 28 III zbliżenie Jowisza do Merkurego. Powodzenia. Saturna, po lutowej koniunkcji ze Słońcem, znajdziemy bardzo nisko na wschodnim niebie w gwiazdozbiore

Wodnika. Planeta będzie stopniowo coraz to wcześniej poprzedzała wschód naszej gwiazdy. Końcem marca będzie to niemal już 2 godziny.

W tym miesiącu nie przewiduje się pojawienia jasnych komet ani bogatych deszczy meteorów, chociaż 25 marca przypada maksimum mało aktywnego, rozciągniętego roju (Wirginidy), promieniującego z okolicy „alfy” – czyli Spiki, najjaśniejszej gwiazdy w Pannie. Księżyc parę dni po nowiu zachodzi przed godz. 23, nie będzie nam zbyt przeszkadzał w obserwacjach maksimum tego roju. Po obserwacjach zmieniamy czas zimowy na letni!

Natomiast bliskość, jak mamy nadzieję, ciepłej wiosny niechaj nas zachęca do ostatnich, zimowych spacerów. Dodatkowo zaś wypada tylko nam sobie życzyć bezchmurnego nieba, a w marcu takie pogody często u nas występują. Zatem spoglądając wieczorem, w środku nocy lub wczesnym rankiem w rozgwieżdzone niebo, przypomnijmy sobie jeszcze jedno staropolskie przysłowie: *Marzec słoneczny czy płacziwy, listopada obraz żywy*. Dlatego wszystkim Państwu stosownej aury wiosennej serdecznie życzę.

DR ADAM MICHAŁEC

Młodzieżowe Obserwatorium Astronomiczne

Sensacyjne odkrycie w Wiedniu

W niedzielę 19 lutego minęła 550. rocznica urodzin Mikołaja Kopernika. Był – astronomem, matematykiem, ekonomistą, lekarzem, teologiem i znawcą sztuki wojennej

O tym wiemy dzięki niezwykle licznej literaturze poświęconej temu człowiekowi renesansu. Ostatnio na przełomie marca i kwietnia bieżącego roku obieżyła prasę fachową poświęconą Mikołajowi Kopernikowi niezwykła wiadomość, iż w Kunsthistorisches Muzeum w Wiedniu odnaleziono schowany głęboko w magazynach, prawdopodobnie oryginalny, autoportret astronoma. Stało się to nie przypadkowo, ale dzięki przyznaniu specjalnego grantu z Brukseli dla młodych miłośników sztuki, pracowników tegoż muzeum. Przeprowadzili oni skontrum dawno niewystawianych na światło dzienne obrazów i jednym z nich okazał się uważany powszechnie za zaginiony autoportret Mikołaja. Obecnie portret ten jest w konserwacji, a po jej zakończeniu będzie można porównać wygląd Mikołaja z lat trzydziestych jego życia, z dwoma późniejszymi portretami, zasługującymi na zaufanie pod względem wierności w odtworzeniu jego rysów. Chodzi tu o portrety z katedry sztrasburskiej i dzieła Nicolasa Reussnera (1587). W literaturze oba uznawane są za wierne kopie autoportretu astronoma. Szczególnie portret reussnerowski pod względem bogactwa wyrazu psychicznego przewyższa wszystkie inne portrety, które powstawały jako jego kopie, np. obraz Jana Matejki.

Pojawia się zatem pytanie, kiedy Mikołaj namalował swój portret. Czy korzystał, jak się sądzi w literaturze, z lustra, a w związku z tym pada przypuszczenie, że był mańkutem, podobnie jak Leonardo da Vinci. Świadczą o tym trzymane w dłoni Mikołaja konwalie. Na licznych kopiach raz się znajdują w lewej, raz prawej dłoni.

Współczesna technika analizy obrazów z pewnością wiele wyjaśni w tym temacie. Portret ten mógł powstać w lecie 1503 roku w Krakowie, już po obronie pracy doktorskiej Mikołaja w Ferrarze. Tu bowiem, w Alma Mater, Kopernik zatrzymał się na parę miesięcy, aby napisać i rozpropagować *Komentarzyk*, czyli skrót jego idei reformy astronomii, którą rozbudowywał potem przez ponad 20 lat, pracując nad nią

we Fromborku, a opublikowanej ostatecznie w dziele *De Revolutionibus*. Być może, iż jego autoportret zawędrował z Krakowa do Norymbergii i Strasburga, gdzie powstała wierna kopia datowana na 1541 rok (M.D.XLI), a Kopernik przedstawiony jest tam jako Mathematicus. Kilkadziesiąt lat później, na przełomie XVI i XVII wieku, gdy nasiliły się w Europie walki na tle religijnym, szczególnie po spaleniu na stosie Giordana Bruna (1600) i procesie Galileusza w 1633 roku, ówczesny właściciel obrazu zdecydował się go oddać dla bezpieczeństwa w depozyt do Kunsthistorische Muzeum. Po latach depozyt został zapomniany jak numer do szatni, a kurz i pajęczyny z czasem zrobiły swoje.

Przy okazji odnalezienia autoportretu mistrza – tak do Mikołaja zwracał się jego jedyny uczeń, Jerzy Joachim Retyk – interesująca jest sprawa autografu *De Revolutionibus*. Dokładnie Mikołaj Kopernik w liście dedykacyjnym do papieża Pawła III, którego poznał jeszcze jako biskupa Alessandra Farnese, będąc w 1500 roku w Rzymie, podał tytuł swego dzieła: *De Revolutionibus Sphaerarum Mundi*, czyli: O obrotach sfer świata, który to tytuł Johann Petreius zmodyfikował w obawie przed świętą Inkwizycją na: *O Obrotach sfer niebieskich*. I tak już zostało.

Po wydrukowaniu dzieła przez Johanna Petreiusa w Norymberdze, Retyk cały czas nie rozstawał się z autografem dzieła Mikołaja Kopernika, podróżując po Europie. Długi czas przebywał w Krakowie, gdzie m.in. był doradcą Króla Zygmunta Augusta. Potem z Krakowa udał się do Koszyc, gdzie miał tam jedynego ucznia, podobnie jak Mistrz, Walentyna Othona, któremu powie-

rzył autograf Kopernika. Po śmierci Othona, autograf *Obrotów* zmieniał kilkakrotnie właścicieli. Należał m.in. do słynnego czeskiego pedagoga Jana Komeńskiego. W roku 1667 wpisano go do inwentarza biblioteki rodziny Nostitzów w Jaworznie Śląskim, skąd wraz z biblioteką został przeniesiony do ich pałacu w Pradze, gdzie pozostał przez prawie 300 lat. Po upaństwowieniu zbiorów Nostitzów w 1945 roku, przechowywany był w Bibliotece Muzeum Narodowego w Pradze. W 1956 roku władze Republiki czechosłowackiej ofiarowały autograf *Obrotów* rządowi PRL, który przekazał go uroczystie Bibliotece Uniwersytetu Jagiellońskiego.

No cóż, wobec tej sytuacji pozostaje nam tylko czekać na wielkie wydarzenie w Krakowie, kiedy to autoportret Mikołaja Kopernika spotka się na wystawie z autografem *De Revolutionibus*. Być może nastąpi to już 24 maja br., w 480 rocznicę śmierci Mikołaja Kopernika.

DR ADAM MICHAŁEC
MOA w Niepołomicach

Katarski most

Las Ispina, polana przy moście na Drwince osłonięta lasem, miejsce odpowiednie dla instalacji przenośnego zestawu radiowego do łączności przez satelitę. Montujemy niewielką antenę w kolorze maskującym na wypoziomowanym statywie. Teraz poszukiwanie satelity, kręcimy czasą, aż w głośniku pojawia się sygnał beaconu. Słysząc wyraźnie rozmowy krótkofalowców, wysokie drzewa obok nie przeszkadzają w odbiorze. Przenośna stacja radiowa obejmująca zasięgiem naszą półkulę jest gotowa do pracy

Dwie godziny wcześniej

Odprowa. Komendant miejsko-gminny Ochotniczej Straży Pożarnej zlecił nam odpowiedzialne zadanie. Ruch na moście przez Wisłę w Nowym Brzesku musi być monitorowany. Komendant stacjonujący w OSP Zagórze ma otrzymywać meldunki o ilości i rodzaju pojazdów przekraczających rzekę. Krótkofalowcy stworzą kanał komunikacji pomiędzy patrolem przy moście a siedzibą komendanta. Odległość jedynie 19 kilometrów, w normalnych warunkach żaden wyczyn, do obsłużenia przez dwóch krótkofalowców z ręcznymi radiotelefonami, ale...

Mamy warunki niernormalne

Od kilku dni w okolicy działa mocne źródło zakłóceń. Szerokopasmowy sygnał uniemożliwia łączność radiową na falach krótkich oraz ultrakrótkich, przykrywając także częściowo mikrofałe. Służby profesjonalne mają problemy z łącznością cyfrową i analogową, a telefony komórkowe gubią zasięg. W tych warunkach nasze radiotelefony stacjonarne oraz w pojazdach mogą się komunikować maksymalnie na odległość 2 kilometrów, a radiotelefony ręczne tylko do 500 metrów. Przemiennik na wieży w Dąbrowie jest totalnie zatkany sygnałem zakłócającym i całkowicie bezużyteczny.

Ruszamy w teren

Grupa Północ obejmuje stanowiska w okolicy Lasu Ispina. Dwie osoby obserwują most na Wisłę, szyfrują komunikaty z ilością pojazdów i przekazują radiotelefonami PMR (bez licencji) do pierwszego posterunku krótkofalowca w sąsiedniej miejscowości Grobla. Następnie w paśmie amatorskim komunikat wędruje do kolejnego radioamatora w Drwini, a potem do kolegów ukrytych w lesie z nadajnikiem satelitarnym. Sześć zaangażowanych osób, a zbliżyliśmy się do siedziby komendanta tylko o niecałe trzy kilometry. Dopiero link satelitarny zapewnia nam niezakłóconą łączność z siedzibą klubu

w budynku Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego.

Zestawy satelitarne

Efektom projektu realizowanego w 2022 roku, a wspartego finansowo przez UMiG w Niepołomicach, było zbudowanie dwóch zestawów do łączności radiowej przez katarskiego satelitę geostacjonarnego QO-100 Es'hail-2. Zestaw przenośny może pracować z dowolnego miejsca w terenie, natomiast urządzenie stacjonarne zamontowano na dachu MOA.

Jest to kolejny dostępny dla radioamatorów środek łączności, niezależny i bardzo pomocny podczas działań kryzysowych. W trakcie naszych ćwiczeń terenowych sprawdzamy funkcjonowanie zestawów przesyłając meldunki z Lasu Ispina do siedziby Niepołomickiego Klubu Krótkofalowców.

Coraz bliżej celu

Łączem satelitarnym zbliżyliśmy się do Zagórze o kolejne 14 kilometrów, chociaż sygnał radiowy pokonał aż 76 tysięcy kilometrów na orbitę okołoziemską i z powrotem. Tu działa Grupa Południe. Z klubu meldunki wędrują do stacji domowej krótkofalowca w centrum miasta, następnie do OSP Niepołomice, gdzie mamy swoją instalację antenową, później do Staniątek, Słomiroga i finalnie do OSP

Zagórze. Tam nasz kolega odbiera komunikaty, deszyfruje informacje i przekazuje dane o ruchu pojazdów komendantowi, który pozytywnie ocenił pracę tymczasowej sieci łączności radiowej i realizację postawionych zadań. Relację z naszych manewrów można obejrzeć pod adresem https://youtu.be/2s_clihtVZc

Zrealizowane ćwiczenia Zapasowej Sieci Łączności Kryzysowej to dla krótkofalowców kolejna okazja zdobycia doświadczenia w pracy terenowej i wspieraniu łączności służb profesjonalnych.

Czytelników zainteresowanych nie tylko łącznością kryzysową zapraszamy na spotkania klubowe w każdy czwartek od godziny 18.00 w budynku MOA.

73!

MARIUSZ CIELUCH SP9HSQ
Sekretarz Niepołomickiego Klubu
Krótkofalowców

Zamek Królewski w Niepołomicach

zaprasza na spotkanie autorskie

Marcina Urbana

„FRASZKOTERAPIA BEZ RECEPTY”

18 marca, sobota, godz. 17:00

NIEPOŁOMICE

**ZAMEK
KRÓLEWSKI
NIEPOŁOMICE**

WSTĘP WOLNY

uświetnione koncertem
Yuliyi Ponomar

sopran / śpiew klasyczny

Szansa każdego pokolenia

Niedawno pewien czterdziestolatek przekonywał mnie, że właśnie jego pokolenie jest szczególne, ponieważ dane mu było od dzieciństwa osobiście obserwować przemiany, które przyniosły ludziom prawdziwą wolność. Ta wypowiedź spowodowała, że pomyślałem o poprzednich pokoleniach w aspekcie historycznym i doszedłem do wniosku, że każde z nich miało jakąś swoją „szansę”, bo każde otrzymało jakąś swoją „wolność”. Cofnijmy się na przykład do połowy XIX wieku – wtedy nastąpiła likwidacja pańszczyzny. To była niesłychanie ważna zmiana dla ludzi, którzy od wieków żyli w realnym niewolnictwie. Znaczna część społeczeństwa uzyskała wtedy faktyczną wolność, co jednak wcale nie stanowiło cudownego zakończenia wszystkich ich kłopotów. Wiemy o tym choćby w wiersza Marii Konopnickiej *Wolny najmita*. Bo wolność zawsze ma w sobie jakieś pułapki.

Kolejne pokolenie uzyskało innego rodzaju wolność na przełomie XIX i XX wieku, kiedy uchwalono powszechne prawo wyborcze dla wszystkich obywateli mających więcej niż 24 lata (w tym również dawnych chłopów pańszczyźnianych). Nazwano ich „obywatelami”, przy czym – co ważne – pojęcie to dotyczyło wyłącznie mężczyzn. Istniała nawet ustawa zabraniająca kobietom uczestniczenia w „spotkaniach politycznych”. Niewiasty nie miały prawa głosu, ale właśnie dlatego sufrażystki rozpoczęły walkę o swoje prawa. I znów minęło pokolenie – aż wreszcie w roku 1918 kobiety uzyskały zarówno bierne, jak też czynne prawa wyborcze. Była to niesłychanie ważna zmiana sytuacji w zakresie wolności osobistej dotycząca przecież aż połowy ludności. Jednak uzyskanie wolności również w tym przypadku nie było równoznaczne z pełnym jej wykorzystaniem, bo w życiu politycznym wciąż dominowali mężczyźni.

Kiedy zakończyła się I wojna światowa, około 30% ludności w Polsce nie umiało czytać i pisać. Pomyślmy: trzecia część populacji nie mogła samodzielnie przeczytać gazety lub książki. Przecież to była niewola intelektualna! Dopiero po II wojnie światowej wprowadzono dekret o obowiązku nauczania czytania i pisanie wszystkich analfabetów w wieku od 14 do 50 lat. Moja mama, która wtedy studiowała polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim, uczestniczyła w tego rodzaju kursach. Wprowadzono też obowiązek nauki czytania i pisanie dla poborowych w wojsku. Czy wyobrażamy sobie żołnierza, który nie potrafi przeczytać nazwy miejscowości, do której doszedł podczas ataku? A zatem kolejne pokolenie uzyskało nowy rodzaj wolności – tym razem wolność od ciemnoty.

Kolejną ważną wolnością – chociaż nie sposób tu ustalić daty – była zmiana obyczajowa polegająca na tym, że partnera małżeńskiego młodzi ludzie zaczęli dobierać sobie sami. Przecież wcześniej, przez wieki, tak jak w *Chłopach* Reymonta, o tym, kto stanie na ślubnym kobiercu decydowali rodzice. I znów istnieją dowody na to, że ta wolność też ma swoje elementy ryzyka, ponieważ badania wykazały, że statystycznie bardziej trwałe są małżeństwa z rozsądku. Następne pokolenie, które jako senior doskonale pamiętam, doczekało wolności wynikających z przemian ustrojowych opisywanych hasłem: „Poznaj siłę własnych pieniędzy”. I dopiero wtedy pojawiły się realne możliwości wyjeżdżania za granicę, czyli wolność w sensie podróży po świecie. Natomiast współczesne pokolenie młodych ludzi otrzymało niewiarygodnie wielką dawkę wolności w Internecie, który nie tylko umożliwia znalezienie dowolnej informacji, ale również daje możliwość dzielenia się własnymi poglądami, pomysłami oraz osiągnięciami z ludźmi na całej Ziemi. Jakie w tym kryją się zasadzki? Czas pokaże...

Fraszka o pozorach wolności

Algorytmy w Internecie
niewidzialnie rządzą nami
chcąc mieć władzę nad myśleniem
i naszymi sumieniami.

MARCIN URBAN

XIX Wielka Wymiana Książek

Marta Piotrowska, Małgorzata Turecka
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

5 lutego 2023 r. odbyła się XIX Wielka Wymiana Książek zorganizowana przez Bibliotekę Publiczną w Niepołomicach

Wymiana jest już od dziesięciu lat nieodłączną częścią literackich i kulturalnych wydarzeń w Niepołomicach. Akcją zgromadziła tłumy miłośników książek – ludzi, dla których czytanie i „literackie polowania” są wielką pasją. Każdy, kto czyta, wie, że książki żyją, kiedy są czytane, kiedy krążą z rąk do rąk, zabierając odbiorcę w swoją wyjątkową podróż. Wymianie pozycji książkowych towarzyszyła dyskusja o publikacjach, a spotkanie czytelników stało się okazją do podzielenia się własnymi, indywidualnymi spostrzeżeniami o magicznym świecie, który tworzy literatura.

Kryminały, sensacje, romanse, reportaże, biografie, albumy, książki obcojęzyczne, słowniki i literatura dla dzieci – takie książki można było znaleźć podczas naszej imprezy. Do nowych właścicieli trafiło ponad 2000 książek!

Z roku na rok coraz większą popularnością cieszy się stoisko z książkami wydanymi do 2009 roku. Obserwujemy powrót czytelników do literatury klasycznej, wśród poszukiwanych autorów znaleźli się: Gombrowicz, Żeromski, Mickiewicz, Krasiński, Dąbrowska, Mrozek i wielu innych klasyków. W tegorocznej

edycji udało się wymienić 522 pozycje literackie.

Wśród literatury dla młodszych czytelników największym zainteresowaniem cieszyły się książki dla młodzieży, które po pojawieniu się na stołach błyskawicznie zniknęły. Oczywiście nie zabrakło chętnych na ulubione serie dziecięce takie jak: Kicia Kocia, Franklin, Disney czy opowiadania o zwierzętach. Bardzo nas cieszy, że tak wiele lektur również znalazło nowych właścicieli. Pomimo trwających ferii, aż 550 książek dla dzieci i młodzieży powędrowało do nowych domów, gdzie będą umilać czas naszym czytelnikom.

Dzieci, oprócz kolorowych książeczek, przyniosły do domu wrażenia ze świetnej zabawy i spotkania z Myszką Minnie i Kaczorem Donaldem.

Sztuka i literatura – odkryj w sobie pasję

Małgorzata Turecka, Anna Urbanek
Biblioteka Publiczna w Niepołomicach

Tegoroczne ferie już za nami. Do wspólnej zabawy w bibliotece zaprosiliśmy dzieci w wieku 5-9 lat, a na temat naszych spotkań wybraliśmy sztukę

Poważnie brzmi, ale zapewniamy, że było bardzo twórczo i wesoło. Zajęcia o charakterze literacko-plastycznym miały przybliżyć dzieciom świat teatru i malarstwa. Rozbudzić w nich zainteresowania plastyczne i zainspirować do kreatywnego wykonywania projektów według własnych pomysłów. Zaczęliśmy od Teatrzyków Kamishibai, robiliśmy własne lalki, marionetki i teatr cieni.

Następnie poznawaliśmy tajniki szkoły rysunku, sposoby szkicowania zwierząt i prostych technik przydatnych w rysowaniu. Dowiedzieliśmy się przy okazji, co takie małe rączki potrafią wyczarować na zwykłym papierze.

W kolejne dni sięgnęliśmy do początków, bo aż do prehistorii, poznając malarstwo naskalne. Dzieci przy pomocy sepii, węgla, kredy i szarego papieru wyczarowały niezwykle prace, tworząc dynamiczne, naskalne animacje, które niemal przeniosły nas do grot i jaskiń.

Nie pominęliśmy też wielkich i sławnych malarzy, takich jak Frida Kahlo, której portrety zrobione przez dzieci, wręcz „utonęły” w egzotycznych kwiatkach, a sztuka kubizmu i Pabla Picassa zabrała nas w świat pełen geometrii, kolorów i ciekawych faktur. Podjęliśmy się również próby połączenia sztuki z naturą. Nie mogło zabraknąć najstarszego

w historii materiału, którym jest kamień i który posłużył nam do zrobienia niecodziennych postaci i obrazów. Z ogromnym entuzjazmem dzieci wzięły udział w „Botanicznych inspiracjach – warsztatach z cyjanotypii, szlachetnej techniki fotograficznej”. Zajęcia poprowadził Kazek Biernat, który wprowadził dzieci w świat roślin i błękitu pruskiego, pokazał nam, jak zrobić „zdjęcia” bez aparatu fotograficznego, a wykonane tą metodą zakładki do książek skradły serca nie tylko dzieci.

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z relacjami z poszczególnych dni ferii dostępnymi na naszej stronie internetowej. Wszystkim dzieciom biorącym udział w naszych bibliotecznych zajęciach bardzo dziękujemy, było wspaniale zgłębiać z Wami tajniki sztuki, która okazała się bardzo ciekawym tematem do zabawy, a jak wiemy, zabawa to przecież najlepsza forma edukacji.

SZTUKA EUROPEJSKA

Dziewice, męczennice, święte. Kobieta w sztuce chrześcijańskiej

Chrześcijaństwo narodziło się i rozprzestrzeniło w obszarze basenu Morza Śródziemnego.

W społeczeństwach grecko-rzymskiego kręgu kulturowego zakorzenione były głęboko ślady pierwotnej struktury patriarchalnej. Również chrześcijańskie ujęcie istoty kobiecości było przez wieki determinowane nie przez jej relację do Boga, ale przez jej relację do mężczyzny. Benedyktynka związana przez jakiś czas ze Staniątkami – siostra Małgorzata Borkowska – współczesna historyczka, rozwija i uzasadnia tę myśl, dając za przykład prastarą klasyfikację świętych.

Dodajmy, że wczesne chrześcijaństwo kreowało wielu bohaterów – świętych obojga płci.

Świętych mężczyzn dzielono na grupy w zależności od sposobu, w jaki

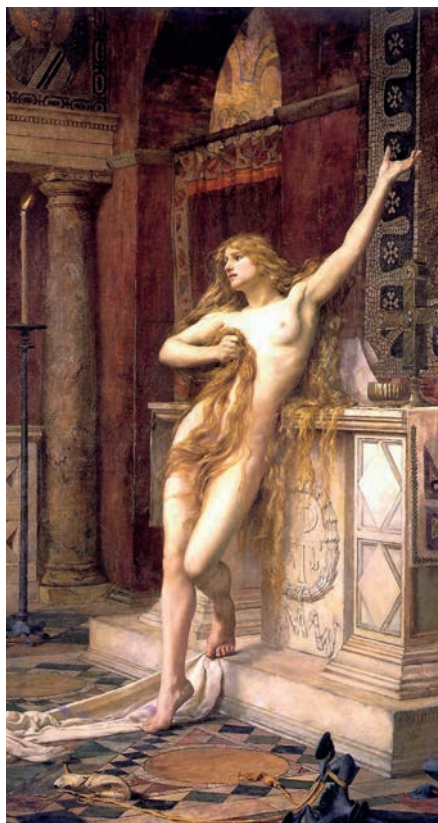
wielbili Boga oraz od roli, jaką odegrali w Kościele: męczennik, wyznawca biskup, wyznawca niebiskup. Hierarchia świętych kobiet była następująca: dziewica, wdowa, mężatka. Ten podział można byłoby uzupełnić o męczennice, ale jeżeli kobieta nie zmarła męczeńską śmiercią ani nie była dziewicą, to już pozytywnego określenia dla niej nie znajdowano. Taką świętą umieszczano w bezbarwnych tekstach liturgicznych i czytaniach mszalnych „o dzielnej niewieście”, z których można było wnioskować, że przynajmniej zasłużyła się mężowi. Autorami tych tekstów byli mężczyźni.

W przypadku kobiet miłość do Boga, pobożność i żarliwość w modlitwie nie były wystarczającymi argumentami. Droga do świętości wiodła przez męczeńską

śmierć w obronie dziewictwa lub przez wdowieństwo i trud samodzielnego wychowania potomstwa.

Walka kobiety o zachowanie dziewictwa nawet za cenę życia jest istotna w kontekście świętości w Kościele katolickim do dziś. Przykładem może być postać szesnastoletniej błogosławionej Karoliny Kózkówny (1898-1914), która oddała swoje życie w obronie czystości.

Jedną z najbardziej popularnych świętych kobiet – dziewic jest św. Katarzyna Aleksandryjska (zm. ok. 307–312 r.), należąca do Czternastu Świętych Wspomożycieli święta Kościoła katolickiego i prawosławnego. Piękna, młoda i mądra Katarzyna z Aleksandrii została skazana na śmierć w wieku 18 lat przez cesarza Maksencjusza za wyznawanie wiary chrześcijańskiej i wzgardzenie jego

Charles William Mitchell „Hypatia”, 1885 r., „pierwowzór św. Katarzyny Aleksandryjskiej”, fot. domena publiczna.

Anton Woensam z Wormacji „Męczeństwo św. Katarzyny Aleksandryjskiej”, lata 30. XVI w., ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie. Pracownia fotograficzna MNK.

Caravaggio „Św. Katarzyna Aleksandryjska”, 1598 r., fot. do-
mena publiczna.

miłosnymi zamiarami. Wyrok miał się odbyć przez łamanie kołami zakończonymi ostrzami. Z woli boskiej w trakcie męczeństwa jedno z kół zatrzymał mieczem zesłany z nieba anioł, a w drugie koło uderzył piorun. Po tej nieudanej próbie wykonania wyroku Katarzyna została ścięta mieczem. Współcześnie podważa się tożsamość Katarzyny, uznając, że za podstawę legendy posłużył życiorys innej kobiety, lecz nie chrześcijanki, a poganki – Hypatii z Aleksandrii, matematyczki i filozofki zajmującej się astronomią.

Z kolei Maria Magdalena jest najbardziej znaną kobietą wśród uczniów Jezusa. Nazywa się ją „apostołką apostołów”, ponieważ jako pierwszej objawił się jej Chrystus po zmartwychwstaniu i to ona opowiedziała apostołom o spotkaniu ze Zbawicielem. Według ewangelistów Marka i Łukasza, Maria z Magdali przyłączyła się do Jezusa po tym, jak uwolnił on ją od siedmiu demonów. Wczesnochrześcijańscy historycy utożsamiali siedem złych duchów z siedmioma grzechami głównymi, stąd powstało twierdzenie, że Maria Magdalena była nierządnicą. Nie znajduje to jednak wyraźnego potwierdzenia w pismach. Prawdą natomiast jest, że Maria Magdalena z własnych środków wspomagała misję Jezusa. Nie określono pochodzenia tychże.

Za sprawą papieża Grzegorza I Wielkiego (540-604) Maria Magdalena została utożsamiona w Kościele zachodnim z Marią z Betanii, siostrą św. Marty i Łazarza oraz z bezimienną nierządnicą, która według Ewangelii św. Łukasza „prowadziła w mieście życie grzeszne”. Mimo że w żadnym przekazie nie odnajdziemy uzasadnienia łączącego te kobiety, Maria Magdalena została uznana patronką nawrócenia kobiet lekkiego prowadzenia porzucających życie niegodne.

Postacie Marii Magdaleny i Katarzyny Aleksandryjskiej są bardzo popularne w ikonografii chrześcijańskiej. W zamkowej galerii sztuki zachodnioeuropejskiej, na wystawie „Theatrum Pictorium – Teatr Malarstwa. Spotkania” odnajdziemy

namalowany na desce obraz *Maria Magdalena czytająca* anonimowego twórcy z XVI wieku. Jest to jedno z licznych odwzorowań oryginału autorstwa Adriaena Isenbranta, wykonane prawdopodobnie w jego warsztacie w Brugii.

O tym, że jest to wizerunek św. Marii Magdaleny przekonuje modlitewnik w rękach kobiety, który jest symbolem jej nawrócenia, podobnie jak i czepek okrywający włosy – niegdyś długie i rozpuszczone. Natomiast czerwona, bogata suknia to aluzja do dawnego życia bylewej kurtyzany.

Na obrazie Marię Magdalenę możemy rozpoznać po atrybucie – ozdobnym naczyniu na olejki wonne.

Z kolei atrybutem św. Katarzyny Aleksandryjskiej – patronki między innymi dobrej śmierci i kawalerów – jest koło zakończone ostrzami. Na obrazie pt. *Męczeństwo Świętej Katarzyny* niemiecki malarz Anton Woensam przedstawił cudowne ocalenie świętej. Zakończone metalowymi ostrzami koła, przy pomocy których miała zginąć, zostały zniszczone i zraniły oprawców, jej nie czyniąc żadnej krzywdy. Na obrazie widzimy powalonych na ziemię ciemiężycieli, a po prawej stronie uciekającego na białym koniu prześladowcę świętej dziewicy, cesarza Maksencjusza. W tle pod zachmurzonym niebem rozpościera się skalisty pejzaż, w którym zauważyć można wyraźny wpływ sztuki niderlandzkiej.

Jest to zapewne obraz epitafijny lub wotywny, gdyż sportretowano na nim również nieznanego mieszczanina w pozie modlitewnej z różańcem w dłoniach – prawdopodobnie fundatora obrazu.

Zapraszamy na wystawę i kontemplację dzieł sztuki chrześcijańskiej.

MARTA PRZYBYLSKA

asystent muzealny w Muzeum Niepołomickim

Nieokreślony malarz brugejski wg Adriaena Isenbranta „Czytająca Maria Magdalena”, 2. ćwierć XVII w., ze zbiorów MNK. Pracownia fotograficzna MNK.

Małopolskie Centrum Dźwięku i Słowa

DŹWIĘKOWISKO

Wielki koncert rodzinny

piosenki dla dzieci,
mamy taty, babci i dziadka,

zespół na żywo!

Wiosna, wiosna

ach to TY ...

Bobobrzmienia | koncerty umuzykalniające

bilet 25 zł/os.

19 marca, niedziela, godz. 11:00

Sala lustrzana MCDiS, wejście A

Jak szukać swoich przodków

Mieczysław Janusz Jagła

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Niepołomickiej

13 grudnia 2022 r. odbył się ostatni w tym roku wykład Uniwersytetu III Wieku w Niepołomicach. Wykład nosił tytuł *Jak szukać swoich przodków* i był wygłoszony przez specjalistkę genealogii mgr Karolinę Słezak, współautorkę książki pt. *Genealogia – odkryj historię swoich przodków* oraz programu *Tropicielki rodzinnych historii* w Canal + Discovery

Kiedyś genealogia dotyczyła tylko wielkich i możliwych tego świata, opisywała dzieje rodów królewskich i magnackich, umacniała i potwierdzała podziały społeczne. Dziś to często pasja, której celem jest poznawanie dziejów własnej rodziny i tradycji. Cyprian Kamil Norwid pisał: „Chcąc mieć przyszłość, należy mieć przeszłość”.

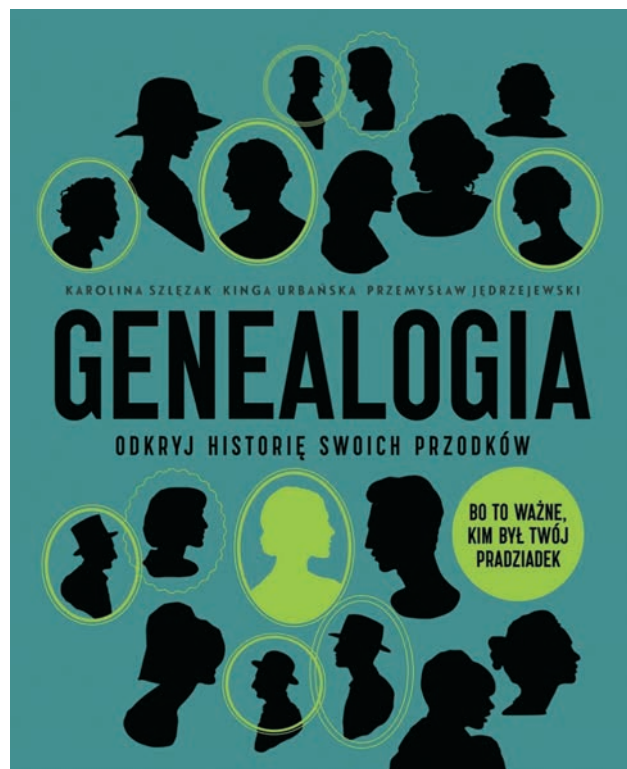
Podczas wykładu w prosty sposób prowadząca zaznajomiła słuchaczy z problematyką prowadzenia własnych poszukiwań genealogicznych. Pokazała na przykładach od czego zacząć, omówiła istotne dokumenty archiwalne, internetowe bazy danych oraz programy do tworzenia drzew genealogicznych. Wykład stanowił swoisty drogowskaz do odkrywania rodzinnych historii.

Tę przygodę z genealogią ułatwi zapewne wiek słuchaczy UTW, gdyż seniorzy pamiętają wiele opowieści przekazywanych z dawnych lat, mogą też znać historię kilku pokoleń wstecz. Warto te wspomnienia uporządkować, zapisać, nagrać i zostawić dla potomnych. Warto stworzyć drzewo genealogiczne i przekazać młodemu pokoleniu dzieje swojej rodziny.

Wiemy, że kilka rodzin w Niepołomicach ma już swoje drzewa genealogiczne (np. Trzosowie, Goryccy i inni).

Sądymy, że po ostatnim wykładzie UTW wielu słuchaczy pokusi się o odkrycie historii swoich przodków.

Warto zaznaczyć, że wykłady UTW są bezpłatne, odbywają się w sali teatralnej Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa i są współfinansowane ze środków Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach.

BĄDŹ NA CZASIE

PO NAJŚWIEŻSZE INFORMACJE Z GMINY
ZAPRASZAMY NA STRONĘ
WWW.NIEPOLOMICE.EU

przejdź na naszą stronę

NIEPOLOMICE

Wojenne listy do Niepołomic cz. 3

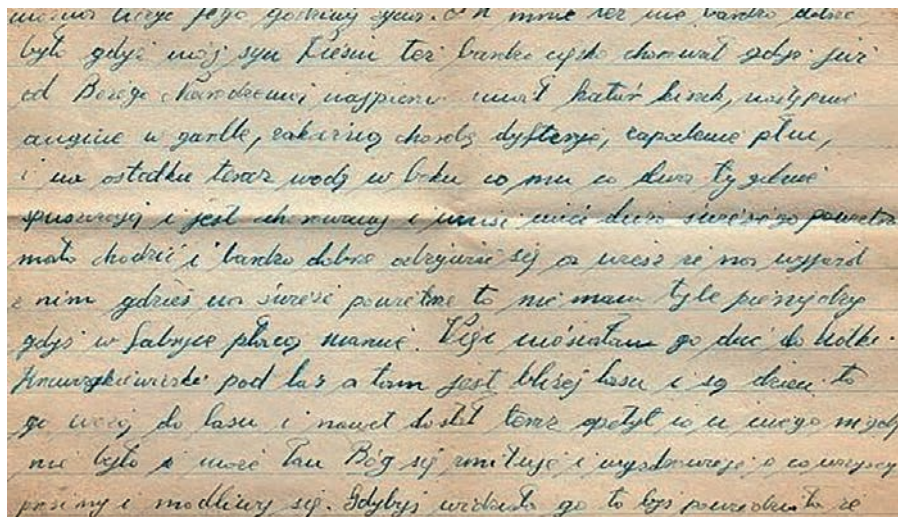
Parę miesięcy temu kupiłam na giełdzie staroci plik listów – zaintrygował mnie tym, że wszystkie były adresowane do Niepołomic i miały znaczki z profilem Hitlera. Przeczytałam je wszystkie, aczkolwiek niektórych słów, a zwłaszcza nazwisk, nie byłam w stanie rozszyfrować. Wiele z nich pisanych jest ołówkiem na kartkach wyrwanych z zeszytu, inne piórem ze stalówką maczanym w atramencie, kilka zaś pisane wiecznym piórem piękną, cieniutką linią

Plik składa się z 35 listów i kilku pustych kopert, jest adresowany do rodziny Stanisławy i Wita Zabagło i jego matki Wiktorii.

Na początek o dzieciach. To nasza nadzieja, nasza miłość, nasza radość – nie inaczej było w czasie wojny. Poniższy fragment jest pisany przez panią Zalasównę, która była chrześnicą matki pana Wita, Wiktorii.

Przyszło [baerów] coś 23 ale jeszcze nie wszyscy przyszli, coś z nich odeszło znowu pewnie inni przyjdą, maciejczyka juzka też wysiedlili poszedł do brata jędrka przeniósł się do niego. (...) Nauczyciel ze szkoły ma się wybierać dzieci uczyć w organistowce bo szkoła jest boerów, cała wieś przeradza się. Żeby tylko P.Jezus pozwolił jakoś żyć i nie zabrali nam tego co jest dla nas najdroższe – dzieci. W tych czasach tak smutnych ani myśleć się o tem nie chce, myśli się bo musi.

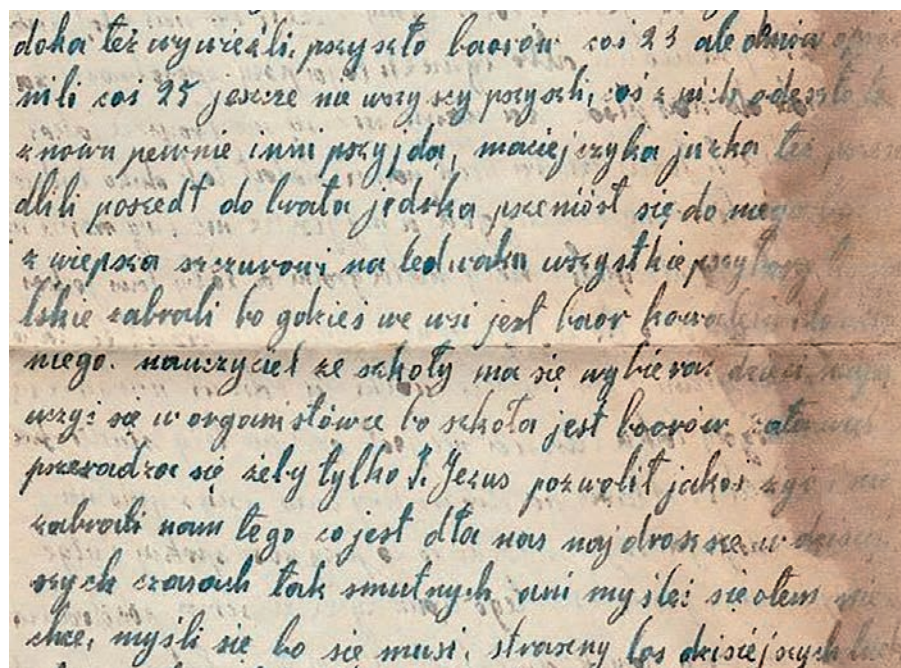
Temat smutnych, depresyjnych myśli, które zatruwają umysł i paraliżują wolę

przewija się w wielu listach, trochę optymizmem powieje dopiero w roku 1944. Bardzo podoba mi się fragment listu podpisanego Tośką, bratowej pani Zabagłowej.

Stasiu kiedy się zobaczymy wiesz ja już myślę że końca tej wojnie nie będzie

Stasiu ucałuj Igusia no i wszystkich męzłuka mamusie no i na pisz co dużo bomy tu już poszaleli stale mamy coś nowego tak że mamy tak głowy zabite że już się myśli że tak już się będziemy na wieki męczyć wiesz Stasiu żeby tak śrubę mieć w głowie toby się od kręciło i te myśli by wyleciały.

A teraz dłuższy fragment listu także pisanego przez „bratową Tośkę” i adresowanego do Stanisławy, żony Wita. Autorka z bólem opisuje nieprzerwany ciąg chorób swojego synka Czesia, po czym informuje, że właśnie urodziła drugiego syna i jakby trochę przeprasza, że w wojenny czas zdecydowała się na drugie dziecko. W dalszej części listu jeszcze jest opisane, że jej mąż może i nieźle zarabia, ale przegrywa w karty. Nie wspomina tylko, jak ma na imię drugi syn, a urodził się dwa miesiące wcześniej, więc prawdopodobnie jest już ochrzczony.

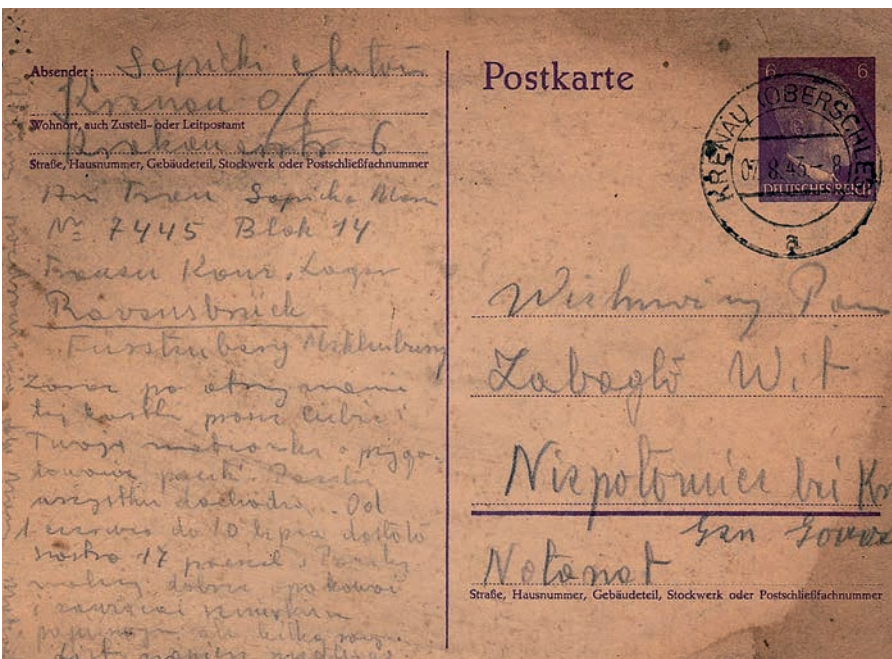
U mnie też nie bardzo dobrze było gdyż mój syn Czesiu też bardzo ciężko chorował gdyż już od Bożego Narodzenia najpierw miał katar kiszek następnie anginę w gardle, zakaźną chorobę dyfteryt, zapalenie płuc i na ostatku teraz wodę w boku co mu co dwa tygodnie spuszcza

Również dla Mary i dla Łony i ich rodzicom
 życzenia zdrowych i pogodnych świąt.
 Dla Ignia też rozstanie życzenia miłego,
 choć o praniu wolałby dostać cukierki
 i trochę no jabłeczek. Proszę mi powiedzieć
 co o tym pomysłach i co praniu zaraz po
 Nowym Roku mi przysię, jak tyłko
 otrzymam.

Kraków, d. 27. 1. 1944

Kochani

Donosimy Wam, że w niedzielę był
 u nas jeden Pan z Chrzanowa, który
 doręczył dla Was flaszkę tranu i
 prosił żebyśmy to jakoś Wam dostawili,
 więc Leszek poszedł do p. sędz. Japy
 i prosił o doręczenie Wam jak
 będzie w Niepołomicach. Do

i jest schorowany i musi mieć dużo świe-
 żego powietrza mało chodzić i bardzo
 dobrze odżywiać się a wiesz, że na wyjazd
 z nim gdzieś na świeże powietrze to nie
 mam tyle pieniędzy gdyż w fabryce płacę
 marnie. Więc musiałam go dać do ciotki
 [Krawczykiewiczzi] pod las a tam jest
 bliżej lasu i są dzieci to go wożą do lasu
 i nawet dostał teraz apetyt co u niego
 nigdy nie było i może Pan Bóg się zmi-
 tuje o co wszyscy prosimy i modlimy się.
 Gdybyś widziała go to byś powiedziała
 że mało widzi się takie dzieci mądre bo
 dopiero ma 2 lata a można z nim mówić
 jak z dużym chłopczykiem. Nie wyobra-
 żasz sobie ile nocy nie (...) bez przerwy
 całe 30 dni nie spałam tylko siedziałam
 i czuwałam nad nim. Teraz donoszę Ci
 o naszym drugim synu który przyszedł na
 świat 6 lipca ale ten chowa się na razie
 dzięki Bogu ładnie gdyż jest grubas bo
 gdy przyszedł na świat ważył 4 kilo 20
 deka i dość szczęśliwie urodziłam w domu
 niedługo cierpiałam co zawdzięczam
 Panu Bogu. Wiem że Cię to zdziwi, że na
 taki ciężki czas dzieci ale trudno a prze-
 ciesz jedno dziecko też niedobrze mieć.
 Ja czuję się dzięki Bogu zdrowa i dość
 dobrze wyglądam.

Dużą część pakietu stanowią listy
 pisane do Wita przez pana Antoniego
 Sopickiego; byli w tym samym wieku,
 więc mogli być kolegami ze szkoły. Pan
 Sopicki był aptekarzem, być może nawet
 właścicielem, bo w pewnym miejscu użył
 zwrotu „w mojej aptece”. List, od którego
 zaczę, jest z grudnia 1943 roku, kiedy
 koniec wojny majaczył już na horyzon-
 cie. Daje się wyczuć nieco optymizmu,
 armia niemiecka zbierała ciężki na froncie
 wschodnim, a Polaków opanowała wiara
 w mesjańskie mickiewiczowskie „a imię
 jego czterdzieści i cztery”. Pan Sopicki
 przesyła życzenia świąteczne i bardzo
 przeprasza małego Igusia, że nie udało
 mu się zdobyć na czas tranu jako prezentu
 pod choinkę – niezbyt lubianego przez
 dzieci, ale bardzo dobrego dla zdrowia.
 Miesiąc później, bo pod koniec stycznia
 1944 roku, pan podpisujący się Bolek,
 a mieszkający w Krakowie, tak pisze:

Donosimy Wam, że w niedzielę był
 u nas jeden pan z Chrzanowa, który
 doręczył dla was flaszkę tranu i prosił
 żebyśmy to jakoś Wam dostawili więc
 Leszek poszedł do p. sędz. Japy i prosił
 o doręczenie Wam jak będzie w Niepo-
 łomicach.

Tak więc Iguś dostał swój gwiazdko-
 wy tran i zaangażowanych w to było aż

trzech panów. W tymże liście była też ciekawa wzmianka:

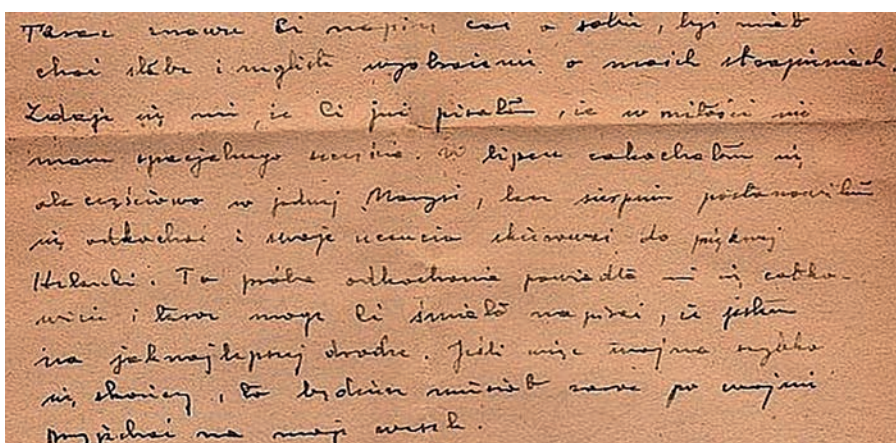
Posyłamy Wam zapalki które jeszcze były pobrane na Wasze kartki oraz 1kg cukru to się Wam przyda.

Zapalki były na kartki, a kilogram cukru szczodrym upominkiem.

W listach od pana Sopickiego jest jeszcze jeden ważny wątek. Na kartce pocztowej z lipca 1943 informuje, że jego siostra Maria jest w obozie koncentracyjnym Ravensbrück.

Najmocniej przepraszam że Ci piszę ołówkiem, ale to z braku uczciwego pióra.

Bardzo się cieszę, że podejmujesz się wysłać paczkę do mojej siostry. Podaję Ci spis prowiantów. 1 kg chleba, najlepiej przydziałowego, bo to najmniej (pleśniej) w każdym razie dobrze wypieczony musi być. Następnie bułki z 1/2 kg mąki, dodać trochę cukru, 2-do 3 jajek. Zamiast cukierków lepiej zrobisz jeśli pošlesz 5 jabłek lub gruszek zdalnych do jedzenia. Prócz tego 10 deko słoniny roztopionej ze skwarkami lub marmolady. Tłuszcz lub marmolada w dosyć szczelnym stoiku (i lekko nasolony na wierzchu tłuszcz). Zdanych fotografii czy też pisma proszę

nie dołączać. Proszę paczkę posłać jako (...) bo szybciej przyjdzie (...) Frau Sopicka Maria nr7445 Blok14 (...) Konz. Lager Ravensbrück Fürstenberg Maklemburg .

Zaraz po otrzymaniu tej kartki proszę Ciebie i Twoją małżonkę o przygotowanie paczki.

Paczka została wysłana, bo niedługo później pan Antoni pisze do Wita tak:

Około 10.X otrzymałem od siostry list pisany po polsku, który udało się jej z omińnięciem cenzury i innych straży wrzucić do skrzynki pocztowej. Piszem

mi, że otrzymała od Ciebie paczkę, za którą prosiła mnie specjalnie podziękować. Bardzo smakowały suchary na tłuszczu, lecz jabłka się zepsuły i od nich częściowo suchary. Obecnie siostra została przeniesiona do innej miejscowości. Pracuje w takiej fabryce jak Zieleniewski (Ludwik Zieleniewski, krakowski wynalazca i przemysłowiec, maszyny i narzędzia rolnicze) Pracę ma Ciężką bo dźwiga ciężary. 12 godzin na dobę pracuje i pisze, że ta praca jest wyczerpująca. W ciągu miesiąca ubyło ją 2kg. Jednak wagę ma normalną bo pisze, że waży 60kg. Przy zmianie pracy dozorczyńni odebrała jej wszystkie

najkonieczniejsze rzeczy, jak grzebień, szczoteczka do zębów a nawet koszulę i pończochy, choć o tem nie pisze dokładnie. Widocznie nie chciała mnie zatracić.

W tym samym liście jest też fragment, który na pewno czytelnika rozweseli – pan Antoni się zakochuje, odkochuje i zakochuje ponownie, a brzmi to tak:

Teraz znowu Ci napiszę coś o sobie byś miał choć słabe i mgliste wyobrażenie o moich strapieniach. Zdaje się mi, że Ci już pisałem, że w miłości nie mam specjalnego szczęścia. W lipcu zakochałem się ale częściowo w jednej Marysi, lecz (w) sierpniu postanowiłem się odkochać i moje uczucia skierowałem do pięknej Helenki. Ta próba odkochania powiodła mi się całkowicie i teraz mogę Ci śmiało napisać, że jestem na jak najlepszej drodze. Jeśli więc wojna szybko się skończy, to będziecie musieli zaraz po wojnie przyjechać na moje wesele.

Nie udało mi się nawiązać kontaktu z rodziną Zabagłów. Rozpytywałam w mediach społecznościowych, odzew był znikomy. Oczywiście jeśli po tej publikacji ktoś się odezwie, jestem gotowa oddać te wszystkie listy, w końcu to rodzinna pamiątka.

Nie wiem też, jak wyglądali bohaterowie mojej opowieści i bardzo mi tego brak.

W wyszukiwarce grobów znalazłam fotografię grobowca państwa Zabagło na cmentarzu na Salwatorze oraz grób pana Sopickiego, aptekarza.

Z prawdziwą przyjemnością zauważyłam, że żona pana Sopickiego miała na imię Helena, a więc gorące uczucia skierowane do pięknej Helenki okazały się szczęśliwe.

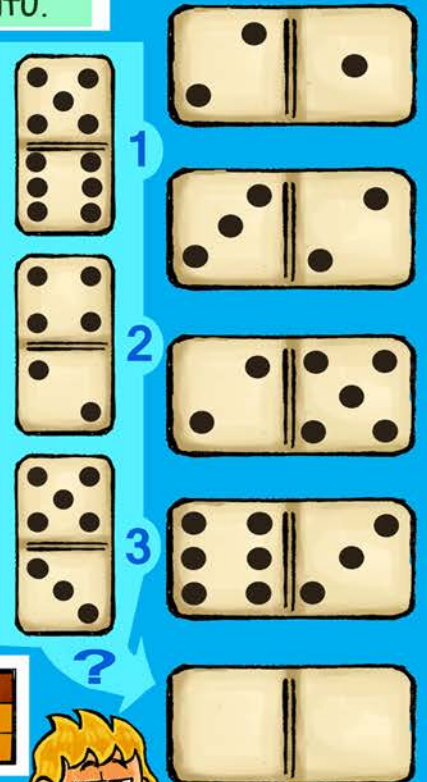
TERESA URBAN
mieszkanca gminy Niepotomice

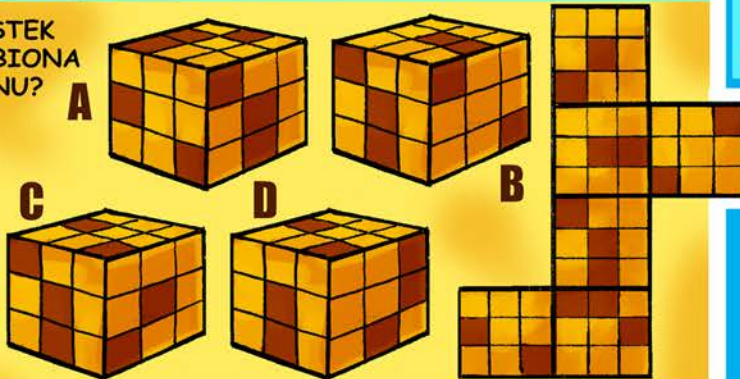

RUSZ makówką z Trzoskiem

POMÓŻ ZAJĄCZKOWI WYJŚĆ Z LABIRYNTU.

KTÓRA Z KOSTEK MOŻE BYĆ ZROBIONA Z SZABLONU?

KTÓRA KOSTKĘ NALEŻY POŁOŻYĆ W MIEJSCA „MYDŁA”.

— “ —

Targi Wielkanocne

— ” —

2 kwietnia 2023

Rynek w Niepołomicach

10.00–15.00

W programie:

- stoiska -
- występy artystyczne -
- wspólne życzenia -
- konkurs palm -

Osoby, które chciałyby mieć stoisko z tradycyjnymi wyrobami podczas Targów Wielkanocnych, proszone są o zgłoszenia przez formularz:

Szczegóły na www.niepolomice.eu

